

SLOVENSKI NAROD

Izdaja vsak dan popoldne, izvenredne oddaje in prazniki. — Inzerati do 50 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2,50, od 100 do 200 vrst & Din 3, večji inzerati po dogovoru. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod vsaj mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za tuzemstvo Din 25.-. Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR: Strossmayerjeva 2b — NOVO MESTO: Ljubljanska c.
telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 68;
podružnica uprave: Kosenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Važna sprememba v Rumuniji:

Nova vlada brez Titulesca

Pri prenosu Tatarescove vlade je postal zunanji minister dosednji finančni minister Antonescu

Bukarešta, 31. avgusta. d. Ministrski predsednik Tatarescu, ki je v soboto dopoldne podal ostavko celotne svoje vlade, nakar mu je kralj Karol poveril sestavo nove vlade, je izvršil svojo nalogo že v soboto zvečer. Po dvehurnem posvetovanju so se vsi člani nove vlade odpeljali s posebnim vlakom v Sinajo, kjer jih je opolnoči sprejel kralj Karol in avdienci ter jih zaprisegel.

Min. predsednik Tatarescu

Vlada je sestavljena takole: ministrski predsednik in minister za oboroževanje: Tatarescu, minister brez portfelja in podpredsednik vlade: Inulec, notranje zadeve: Dimitrije Juca, zunanje zadeve: Viktor Antonescu, finance: Candiovo, pravosodje: Mircea Djuvara, trgovina: Valer Pop, gradbe in promet: Rihard Fransavici, delo: prof. Jon Nister, kmetijstvo in državna posestva: Vasiliu Sasu, državna obramba: general Pavel Angelescu, narodno zdravje: dr. Costinescu, verstvo in umetnosti: Viktor Iamandi, prosveta: dr. Angelescu, brez portfelja: Mihail Ne-

gura in Jon Lapedatu, državni podtajniki: Viktor Badulescu, Avrel Benteiu, Vasiliu Barca, Tiberiu Mosoiu, Peter Beian, Dimitriu Alimbanescu, Mihailo Berceanu in Jurij Caramfil.

Tatarescova izjava

V izjavi, ki jo je podal min. predsednik Tatarescu novinarjem o rumunski zunanji politiki, je med drugim naglasil: Vlada bo nadaljevala zunanjo politiko, ki so jo doslej vodile dosedanje vlade in katere vodja je bil v zadnjem času g. Titulescu, ki mu tudi tokrat izrazim priznanje za usluge, ki jih je storil državi in vladi. Ta politika, ki je bila doslej že tolikokrat definirana, ni niti politika, ki bi bila vezana na osebnosti, niti politika oportunistične ali improvizacije. To ni politika posamezne osebe ali posamezne stranke, nego politika vsega rumunskega naroda, torej prave nacionalna politika, ki sta njena stalna cilja obramba države in ohranitev miru. Nadaljnji cilji naše zunanje politike so in ostanejo tudi v bodoče: zagotovitev čim ožjega in plodnejšega sodelovanja z našimi zavezniki v Mali antanti, v Balkanski zvezi, s Poljsko, Veliko Britanijo in posebno s Francijo, s katero smo neločljivo vezani po interesih in idealih našega naroda, ohranitev prijateljskih odnosov z vsemi ostalimi državami, z Rusijo in drugimi našimi sosedi, ojačanje obstoječih obveznosti, prisrčno sodelovanje za utrditve Društva narodov in enako prisrčno sodelovanje pri vseh pobudah za ustvaritev nedeljive kolektivne varnosti. To so glavne osnove naše zunanje politike, ki jo bomo vodili neomajno.

Nato je ministrski predsednik naglasil, da je ena glavnih nalog nove vlade oja-

čanje rumunske vojske. Že na prvi seji vlade se bodo določili novi krediti za nabavo vojnega materiala v skupnem znesku 5 milijard lejev. Oborožitev države bo glavna skrb nove vlade.

Dosednji zunanji minister Titulescu

Ostavka tajnika zunanjega ministrstva

Bukarešta, 31. avgusta. A. A. Glavni tajnik zunanjega ministrstva in pooblaščen minister Arion je zahteval, naj ga odstavijo s sedanjega mesta in postavijo na razpoložanje.

100 bivših nameščencev kaznilnice ustreljenih

Toulouse, 31. avgusta. o. Tukajšnji listi poročajo, da se je v madridskih zaporih zarotilo proti režimu 100 bivših višjih uradnikov, ki so skušali zaneti požar v kaznilnici. Kaznilniški pazniki pa so se pravočasno dognali, kaj nameravajo. Vsi uradniki so bili postavljeni takoj pred vojaško sodišče in po vrsti obojeni na smrt. Včeraj zjutraj so bili justificirani.

Navdužen sprejem Rosenberga v Madridu

Madrid, 31. avgusta. A. A. Prvi ruski poslanik v Madridu Rosenberg je večer izročil svoja akreditivna pisma predsedniku republike Azani. Rosenbergu so množice ljudstva priredile navdušene manifestacije.

Jutri otvoritev velesejma

Ljubljana, 31. avgusta. Jutri ob 10. dopoldne bo svečana otvoritev jesenske velesejme, takoj nato pa odpro vrata najrazličnejše razstave. Veliko jesensko prireditve našega velesejma odprli minister za gozdove in rudnike g. Djuro Janković, visokega pokrovitelja kralja Petra II. bo zastopal na otvoritvi divizijski general Petar Nedeljković. Splošno gospodarska kriza je takorekoč diktirala prireditve propagandne razstave »Za naš les«, ki bo v štirih velikih paviljonih in njih okolici pokazala pota, kako moramo zgrabit za delo, da porabimo svoj les za domače potrebe, namestu da bi ga za majhen denar izvažali v tujino. Razstava »Sodobne vrste« najmodernejšimi vrstami in posebnimi razstavami najlepših cvetlic, sadja in zelenjave ter drugih stvari bo pa opozarjala, da tudi z vrtnarstvom lahko odpremo vire trajnih dohodkov. Ni nam treba biti odjemalci tujine, kakor smo še danes, temveč bi lahko tudi vrtnarstvo iz Slovenije že davno izvažali v druge banovine in tudi čez mejo. Zivahni Zivalski park nam bo pokazal življenje naših gozdnih živali od zveri in ujed pa do najnežnejših ptic pevk. Posebno bogata je letošnja razstava pohištva, z njo v zvezi je pa razstava preprog, ki so jih tkale naše gospodinjice. Seveda tudi »Zivalce« ob svoji desetletnici spet razstavlja svojo najlepšo perutnino, kuncce in druge male živali, v ostalih paviljonih bo pa najugodnejša prilika za nakup praktičnih novosti živilske stroke ter sezonskih izdelkov obrti in industrije. Popoldne in zvečer bo pa vse zabaval velikomestni variete, kjer bo nastopalo tudi sedem svetovnoznanih filmskih zvezdnic Singing Babies. Ne pozabite na popuste za potovanje po železnici, ladjah in tramvajih.

Razširjenje grške vlade

Metaxas in novi ministri na Krfu pri kralju Juriju

Atene, 31. avgusta. d. Ministrski predsednik Metaxas je včeraj odpotoval na Krf, da pripravi zapise novih ministrov pred kraljem Jurijem. V soboto zvečer je bilo izdano uradno poročilo, da so bili imenovani Nikolaus za ministra za turizem, tisk in propagando, dosednji atenski župan Kozias za ministra in guvernerja Aten, Pireja in okolice predsednik grških industrijskih društev Hadzikiriakos

za ministra za narodno gospodarstvo in Mavrudis za stalnega državnega podtajnika v zunanjem ministrstvu. Min. predsednik Metaxas je po izvršeni prenosu vlade izjavil novinarjem, da bo razširjenje vlade omogočilo popolno izvedbo njenega programa. Novih izdatkov zaradi imenovanja novih ministrov ne bo, ker bodo v novih ministrstvih zaposleni uradniki iz drugih ministrstev.

Nezadovoljstvo proti Henleinu

Delavci mu očitajo razkošno življenje na tuj račun

Praga, 31. avgusta. d. V okolici Cheba, Falknova in Aša se opaža naraščajoče nezadovoljstvo nad Henleinom. Mnogo je pripomoglo k temu nezadovoljstvu agitacija delavskega voditelja Kopačka, ki je zapustil Henleina. V delavskih krogih je zbudilo močno nevoljo zlasti razkošno življenje voditelja nemško-sudetske stranke in posebno kritike visoke palače Henleina in njegovega štaba, velike stroške za njegova potovanja v inozemstvu, kakor tudi njegovega luksuznega avtomobila. Javni Kopačkov poziv, naj Henlein in njegovi sodelavci objavijo višino svojih dohodkov, je našel v delavskih vrstah velik odmev. Razen tega se bavijo tudi z vprašanjem, iz katerih virov dobiva nemško-sudetska stranka sredstva za svoj upravni aparat in svoje luksuzne avtomobile. Da bi pomorili razburjenje duhove v stranki, naj bi se njen kongres vršil v Falkovu, ki pa je bil, kakor znano, prepovedan.

Gledališki abonma

za novo sezono

Ljubljana, 31. avgusta. Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje za sezono 1936/37 gledališki abonma.

Razpisanih je pet abonmajev: premijerski abonma, stalna abonmana red Sreda in Četrtek, ki imata predstave samo ob sredah in četrtekli izmenoma v drami in operi, ter abonmana red A in B, ki imata predstave v vseh dneh, razen ob nedeljah in praznikih. Premijerski abonma dobi vse premijere, ki se vrše izjemoma lahko tudi ob nedeljah ali praznikih. Abonenti dobe 20 dramskih in 18 opernih oziroma operetnih predstav.

Repertoar Drame obstoji iz naslednjega načrta:

Slovenska dela: Cankar: Za narodov blagor, Kreft: Matija Gubec, Pahor: Vinčarji. Poleg tega še druga domača dela, ki jih bodo avtorji še vložili, kolikor bodo ustrezala repertoarnim zahtevam. Srbohrvaška dela: Bogović: Tudi Lela bo nosila klobuk, Petrovič: Sprebrnitet Koste Šiljke. Češka dela: Langer: Konjeniška patrola, Scheinplug: Hladna luč, Werner: Na ledeni plošči, Machen: Janošik. Ruska dela: Ostrovski: Ne sedaj v tuje sani, Čehov: Tri sestre, Tolstoj: Moč teme, Merežkovski: Pavel I. Francoska dela: Labiche: Florentinski slavniki, Scribe: Medved in paša, Španska dela: Lope de Vega: Ovčji kralj, Angleska dela: Shakespeare: Kralj Lear, Hodge: Dež in veter, Anderson: Rivali, Nordijska dela: Bergmann: Markurrell, Nemška dela: Zuckmayer: Cirkus Knis, Sonin: Atentat. Poleg imenovanih del se bodo igrala tudi igre zabavne vsebine, kakor n. pr. Realov: Stotak v telovniku, Tujski promet, Trije beli medvedje. Za mladino se bo vprizorilo več novih mladinskih iger.

Repertoar Opere. Opera bo črpala svoj repertoar v novi sezoni izmed naslednjih slovenskih del: Savin: Matija Gubec, Gotovac: Eros z onega sveta, Vladigerov: Car Koloman, Karel: Botra Smrt, Čaikovski: Evgenij Onegin in Pikova dama, Džerdžinski: Tih Dm, Musorgski: Hovvanščina. Dalje bodo na repertoarju: Mozart: Don Juan, Offenbach: Hoffmannove pripovedke, Donizetti: Linda di Chamouni, Puccini: La Boheme, Respighi: Flamen, Roca: Dibuk, Rossini: Seviljski brivec, Verdi: Fallstaf in Ples v maskah.

Opereta bo izvajala Benešovi deli: Pod to goro zeleno in Dekle s ceste. Dalje Grün: Dvojno knjigovodstvo, Konyati: Tango o polnoči in Lehar: Frasquita.

V umetniškem ansamblu nastopi na novo operetni tenor Ivan Gorski. Kot gosta gosta nastopala gospa Karena in Anton Drneta. Stalni gost opere je ravnatelj konservatorija Julij Betetto.

Cene abonmaja: abonma se plačuje v 10 zaporednih mesečnih obrokih, prvi obrok pri vpisu, nadaljnji do 10. v mesecih. Cene so napram lanskim znižane in veljajo: parterna loža: 1-6 polne cene mesečno 280 Din, uradniški abonma 230 Din. Lože I. red 1-5 polne 280, uradniške 230 Din. Lože I. reda 6-9 polne 320, uradniške 260 Din. Parterni sedeži I. vrste polne 85, uradniške 70 Din, II. vrste 80-66 Din, IV. vrste 74 Din-60 Din, VII.-IX. vrste 66 Din-54 Din, X.-XI. vrste 56 Din-48 Din. Balkon I. vrste 58 Din-48 Din, II. vrsta 50 Din-40 Din, III. vrsta 42 Din-32 Din. Galerija I. vrsta 32 Din-25 Din, II. in III. vrsta 28 Din-22.-IV.-V. vrsta polne cene 23 Din, uradniška 18 Din. Premijerski abonma in abonmana Sreda in Četrtek sta za 10% dražja.

Prijave se sprejemajo od četrta 3. septembra do točka 15. septembra od 10. do 2.30.

12. in od 15. do 17. ure v veži dramskega gledališča. Lanskim abonmentom so njihovi sedeži rezervirani do srede 9. septembra, od 10. septembra dalje se nikomur več niso rezervirani in bodo sedeži na razpolago drugim interesentom. Uprava vabi vse prijatelje gledališča k podpisu abonmaja. Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani.

„Queen Mary“ priborila sinji trak

London, 31. avgusta. A. A. Parnik »Queen Mary« je sredi ob 20.12. plul mimo Bishop Rocca in si tako osvojil sinji trak. Parnik je bil na svoji poti z zapada proti vzhodu za 3 ure 31 minut hitrejši kakor francoska »Normandie«. Srednja hitrost je znašala 30,63 vozlov na uro, dočim je »Normandie« zaostajala s 30,31 vozlov na uro.

Racija v mestu in okolici

Ljubljana, 31. avgusta. Pred otvoritvijo velesejma se prično zbirati v mestu in okolici razni postopaki in pustolovci, kriminalni tipi, ne manjka pa tudi lahoživci. Včeraj in danes ponoči je policijska uprava priredila na take tipe velik lov. Uniformirani stražniki in policijski agenti so odšli na posel pozno ponoči in preiskali vse beznice po mestu, še natančneje pa na periferiji. Do davi so policijski organi aretirali že nad 60 oseb, med njimi celo družino lahoživca, ki je prispela nalašč za velesejske dneve v Ljubljano, deloma iz Zagreba in krajov na jugu, deloma pa iz Maribora. Znanih žeparjev je bilo aretiranih pet, dalje več zvoznikov in pa nekaj drznih vlomilcev. Med njimi je bil tudi 22letni Žužek France, doma iz okolice Novega mesta, ki je menda najnevarnejši med vsemi. Na vesti ima celo kopico vlomov, nanj pa pada tudi sum, da je bil eden glavnih moštvo pri vlovu v Čistovarjevo hišo na Dolenjski cesti, kjer je bila pred časom ukradena blagajna z nad 65.000 Din.

Požar pri Kamniku

Kamnik, 31. avgusta. Okoli 1. zjutraj je prebuditel Kamničane znak gasilskega roga, da gori. Požar je nastal pri posestniku Jakobu Breču na Bakovniku pri Kamniku. Gorelo je gospodarsko poslopje. Gasilci so kmalu prihiteli na pomoč, vendar pa niso mogli ničesar rešiti, ker je bila že vsa zgrajba v plamenih. Ogenj so samo lokalizirali, da se ni razširil na sosedne objekte. Uvedena je preiskava, da se ugotovi vzrok požara, ker domneva, da je bil ogenj podtaknjen. Poslopje je bilo zavarovano za precejšnjo vsoto.

Borzna poročila.

INOZEMSKA BORZE
Curih, 31. avgusta. Beograd 7. — Paris 20.20, London 15.4350, New York 360.75, Bruselj 51.80, Milan 24.15, Amsterdam 208.3200, Berlin 123.3200, Dunaj 57. Praga 12.68, Varšava 57.70, Bukarešta 2.50.

Evakuacija Iruna

Na grožnjo upornikov, da bodo oblegano mesto popolnoma porušili, so vsi za orožje nesposobni pobegnili v Francijo.

BAYONNE, 31. avgusta. A. A. Civilno prebivalstvo je začelo izpraznjevati Irun. Uporniška letala so metala letake, v katerih sporočajo uporniki, da bodo danes ali jutri Irun zdrobili v prah s skupnim bombardiranjem iz topov, letal in vojnihi ladij. Mestni župan je bil opozorjen, da ta grožnja ni prazna in naj zato brž poskrbi za vse potrebno. Zvečer so zopet metali letake, v katerih pozivajo prebivalstvo, naj se umakne na francosko ozemlje. Zato je mestni župan ukrenil vse potrebno. Starci, ženske in otroci so v dolgih sprevodih nosili v Francijo, kar so mogli še pobrati iz svojih domov, vsi moški pa, ki so še sposobni nositi orožje, so ostali v Španiji. V njihovih obeh se bere skrajna odločnost. Do sredi je prišlo na postajo v Hendaye okoli 1000 žensk, starčkov in otrok, katere so nastanili v St. Jeanu de Luz. Ponoči je prišlo še okoli 2000 beguncev. Francoski prefekt je odredil vse potrebno za njihovo varnost.

Poročilo vojnega ministra

Madrid, 31. avgusta. A. A. Vojni minister je včeraj ob 15. objavil uradno poročilo, v katerem pravi, da se je bitka nadaljevala na fronti v Estramaduri, vendar pa ne v tako hudi obliki kakor v zadnjih dveh dneh. Huda bitka pri Naval Moralu je trajala šest ur. Uporniške čete so bile po številu močnejše, bile pa su odbite s hudimi izgubami. V pokrajini Signonce so lokalne čete prostovoljcev napadle upornike in jih 53 ujele. Opoldne so korakali po madridskih ulicah novi oddelki civilnih gardistov, ki jih je prebivalstvo navdušeno pozdravljalo.

Notranje ministrstvo objavlja, da je včerajšnji dan v Madridu in okolici potokeel v redu in miru. Popoldne so prostovoljci delirali mimo notranjega in vojnega ministrstva. V Estramaduri huda borba ni popustila. Pri Naval Moralu je bilo odbitih več napadov nasprotnikov. Pred Cordobo so vladne čete zavzele nove postojanke.

Iz uporniškega tabora

La Coruna, 31. avgusta. A. A. Tukajšnji radio objavlja, da se oddelek poškovanika

Jagueja nahaja pred Toledom V teku 4 dni je ta oddelek zaplenil 20 topov, 16 strojnic in 800 pušk in ujel en bataljon. Uporniki so zavzeli Puento, Tavalero in Deltaio.

Burgos, 31. avgusta. A. A. Letala uporniških čet so včeraj bombardirala postojanke v Asturiji v odseku Guadalupe. Bombardirala so tudi vladne postojanke pri Naval Peralu in ob železniški postaji Vilalba in Eskorijala. Na tovarno orožja so vrgli bombe, ki so tehtale po 250 kg.

Sevilla, 31. avgusta. A. A. Oddelek upornikov pod vodstvom majorja Castejona je zavzel vas Oropezo blizu Toleda. Poveljstvo uporniške vojske prejema še nadalje prispevke v gotovini in blagu. Pretekli teden so zbrali okoli 2 milijona pezeta v gotovini, poleg tega pa še mnogo dragocenosti. Samo za uporniško letalstvo so doslej zbrali 3 milijone pezeta.

Letalski napadi na vladne ladje

La Coruna, 31. avgusta. A. A. Uporniška letala s tukajšnjega letališča so se odpravila na ekspedicijo po španski ardeozemskih vodah. Bombardirala so več vladnih ladij. Baterije na obali pri Huelvi so pregnale vladno križarko, ki je skušala bombardirati mesto.

Poškodovana vladna križarka

Sevilla, 31. avgusta. A. A. Službeno poročajo, da je neka uporniška podmornica v gibraltarski ožini hudo poškodovala vladno križarko »Migue« de Cervantes.

Enodnevna plača uradnikov za vojne potrebe

Madrid, 31. avgusta. A. A. Madridski telegrafisti so pozvali svoje tovarše po vsej Španiji, naj odstojijo eno svojo dnevno nagrado za potrebe vladne vojske.

Škof v Segoviji umorjen

Burgos 31. avgusta. A. A. Iz Madrida je prispel v Burgos neki duhovnik, ki je javil, da so katalonski anarhisti ubili škofa v Segoviji. Tortolški škof in nekaj njegovih prijateljev so na vojni ladiji »Anaric« ki se zadržana pred Taragono.

Jutri ob 10. uri slavnostna otvoritev Ljubljanskega velesejma

Ing. arh. Kregar Rado

Gradimo svoje domove iz lesa

Prednosti iz lesa zgrajenih hiš pred zidanimi

Ljubljana, 31. avgusta. Neupravičeni predsodki proti lesu kot gradivu za hiše temelje na slabih izkušnjah, ki jih imamo pri zgradbah z zastarelimi konstrukcijami, pri neekonomski izrabi lesa, površni in nestrokovni izvedbi konstrukcijskih delov ter slabem gradivu. Vsi ti pomisleki izvirajo v glavnem iz nedostatkov konstruktivnega značaja in tehnične izvedbe, ne pa iz nedostatkov gradiva kot takega.

Kakovostna vrednost lesenih stanovanjskih hiš

ne zaostaja niti najmanj za masivnimi, zidanimi, če les za te hiše pravilno pripravimo, obdelamo in uporabimo tako, da trajno ostane odporen proti vsem vremenskim vplivom. Trajnost in odpornost lesa pa je odvisna od njegove kakovosti in zadostne izolacije proti vlagi. Znanstveno ugotovljeno je, da je namreč trajnost pravilno izoliranega lesa tako na osnovi večstoletnih hiš, ki še danes stoji in so v povsem dobrem stanju, kakor tudi na osnovi preizkusov modernih tehnoloških in kemičnih laboratorijev. Veliko prednost pred drugim masivnim gradivom nudi les glede na svojo produktivno, obdelavo ter izdelavo in montažo sestavnih delov hiše. Ker se gradbeni sestavni deli in konstrukcije lahko izdelujejo s pomočjo strojev v delavnicah in to v masah, je s tem omogočena racionalizacija lesnogradbenih strokov, to je

pocenitev in standardizacija proizvodnje lesenih hiš

Izvensezonska, vseletna industrijska izdelava sestavnih delov po enotnih tipih in normah mora, ker je najcenejša, konkurirati vsakemu drugemu gradivu.

Takojšnja uporaba popolnoma suhih lesenih hiš omogoča tudi

takojšen pričetek amortizacije

vložene glavne. Pri masivnih zgradbah pa se more računati z začetkom amortizacije šele po dveh letih, ko je stavba suha ter je vselitev mogoča in vlaga ne ogroža zdravja stanovalcev. Tudi je gradbena doba omejena le na nekaj tednov, to je na montažo sestavnih delov. Sestavne dele pa lahko izdelava obrtnik ali tovarna ter ni omejeno delo ne na čas, ne na vreme. Tudi je postavljanje lesene hiše (montaža) mogoče v vsakem času (tudi pozimi) in ob vsakem vremenu.

Zaradi mnogo tanjših obodnih in nosilnih sten je pri isti kvadraturi zazidane ploskve v stanovanjske namene

izrabljena površina za približno 12% večja,

nego pri zidanih hišah. Tudi se za lesenih hišah mnogo bolj uporabi vzidana oprava, kar zopet poveča obseg gibalnega (prebivalnega) prostora. Ker je lesena hiša mnogo lažja od zidane, so tudi temelji za lesene hiše mnogo tanjši, uporaba gradiva je zato manjša in so zato cenejši. Lesene hiše lahko postavimo tudi na slab, močvirnat teren, ki ne prenese večje obteže nego 1 kg na 1 cm² in to brez posebnih fundiranj, ki vsako hišo znatno podraže.

Tako odpravejo tudi vsi pomisleki glede

nevarnosti pred ognjem,

če pravilno uporabljamo sredstva za zavarovanje lesa proti požaru, kakor namaze, impregniranja ali obloge. Zavarovati se mora les predvsem okrog ognjišč (štedilnikov in peči), ob dimnikih v stropih in ostrejših, to je povod tam, kjer je les izpostavljen večjim temperaturam. Inozemske zavarovalne družbe (na pr. v Nemčiji) ne zahtevajo za lesene hiše, ki so izdelane

po posebnih predpisih, nobene višje zavarovalne premije kakor za zidane. Požarna nevarnost ni namreč nič večja, ker je tudi pri zidanih zgradbah vsa notranjost (tla, stropi, mizararska dela, oprava) lesena.

Velike pa so prednosti, ki jih ima

lesena hiša v zdravstvenem pogledu

Hiša nima nobene zidne vlage, ki je zdravju skrajno škodljiva. Kdor se je vselil v novo zidano hišo, je čutil kmalu najrazličnejše posledice (revmatizem, razna vnetja, boleznj na očeh, itd.). Vsega tega v leseni hiši ne bo! Dalje je lesena hiša izredno topla pozimi in hladna poleti. Če v leseni hiši človek le malo kuri, ga ne bo zeblo. Tla so topla, stene in stropi tako, da se prebivalec v leseni hiši skoraj ne more prehladiti, če le malo pazi nase. Prihranek pri kurivju je v teku vsega leta prav znaten. Ima pa lesena hiša še to dobro lastnost, da je tudi zvočno izolirana. Če so stene iz masivnega lesa, potem se skozi 12 cm steno že prav malo ališ, dočim pri zidani človek razume vsako besedo. Prav tako je v lesenih stropih. Povsem pa je lesena hiša varna pred potresom. Potres, ki zidane hiše podere do tal, lesene, posebno manjše komaj zrahlja in ne napravi znatne škode. Sploh je lesena hiša mnogo udobnejša za bivanje kakor zidana. Vse je bolj domače, bolj toplo v njej.

Lesena hiša pa mora biti glede na les kot gradivo čisto drugače zasnovana kakor zidana. Lastnosti lesa, tehnologija njegove obdelave, njegova nosilnost, odpornost in trdnost dovoljujejo in zahtevajo čisto druge konstrukcije kakor opeka, kamen, beton itd. Zato se

lesena stavba mora razlikovati od zidane

ne samo po gradivu, temveč že po zasnovi talnega načrta, še bolj pa po oblikovanju zunanega lica. Talni načrt mora biti oblikovan čim erostavneje. Najboljša je pravokotna oblika tako posameznih prostorov kakor cele hiše brez izstopajočih ogalov.

Tudi z estetskega, umetnostnega stališča

lahko lesene hiše povsem zadovoljeje še tako razvajočo oko. Njih dražest leži prav v značilnostih materiala, to je v njegovi strukturi, lahki obliki, eleganci konstruktivnih delov in številnih oknih. Barvna obdelava in rezbarije zunanjih ploskev lahko v veliki meri nadomestijo okrasne elemente ometa, kamna ali drugega gradiva. Pri zunanem oblikovanju fasad ni umestna uporaba raznih motivov, prevzetih iz masivnih, zidanih hiš (okov, profiliranih venec, obokov). Prevladovati mora ravna črta, ki edina ustreza tehnologiji lesa in njegovim fizikalnim statičnim lastnostim. Stavba mora v celoti, kakor tudi v podrobnostih, v oblikovnem in konstruktivnem oziru izražati tudi na zunan vse značilne in bistvene lastnosti lesa.

S smotno uporabo krajevnega gradiva, to je lesa, za hišo in kamenta za klet ali podstavek, se da posebno za naše podeželske kraje doseči

popolna skladnost hiše z okolico

Lesena stanovanjska hiša je izrazit

dom malega človeka,

ki želi imeti svoj mir in razvedrilo z delom na vrtu. Lesene stanovanjske hiše gradimo ali kot prostostoječe ali hiše-dvojčke v odprtem sistemu. Zaradi nevarnosti požara pri nas strnjem sistem ni dovoljen. Tako je sosed ločen od sosed in, če hoče, živi lahko s svojo družino v miru in v miru z sosed.

Mezdna gibanja

Ljubljana, 31. avgusta. Delavstva raznih strokov se vedno mnogo v meznem gibanju, čeprav so bile že sklenjene mnoge kolektivne pogodbe. Nedavno je prišlo do sporazuma med delodajalci in mizarji v St. Vidu in parketarji (delavci in mojstri) v Ljubljani. Pogajanja za sklenitev kolektivne pogodbe za mizarje v Ljubljani pa še niso sklenjena.

Danes se pogajajo za sklenitev kolektivne pogodbe zastopniki kamnosekov s podjetniki. Pogajanja so bila sklenjena pri kamnoseškem podjetju Vodnik v Kolodvorski ulici. Zaposlenih je okrog 50 kamnosekov.

Spor med podjetji in delavstvom tekstilne stroke, še vedno ni poravnal. V soboto popoldne so se nadaljevala pogajanja v prostorih zveze industrijcev v posebnem odboru, ki so v njem zastopani delavci in podjetniki. Predseduje inšpektor dela. Delavce zastopa Centralni odbor po svojih funkcijah, trije obratni zaupniki iz kranjskih tekstilnih tovarn, po 2 zaupnika iz Trilca in Maribora in po eden iz Celja in St. Pavla. Delavsko zbornico zastopa Golmajer. Na pogajanjih ni prišlo do nobene pozitivnega rezultata. Delodajalci vztrajajo, da delavstvo zapusti tovarne, preden se začne pogajanja o delavskih zahtevah.

Danes dopoldne so se sestali zastopniki tekstilnih delavcev, ki so pooblašeni za pogajanja s podjetniki, na seji v Delavski zbornici. Popoldne ob 16. se nadaljujejo pogajanja med zastopniki industrijcev in delavcev v prostoru Zveze industrijcev.

Jutri se bodo zopet pogajali zastopniki pekarskih pomočnikov in mojstrov za sklenitev kolektivne pogodbe. Na zadnjem sestanku mojstrov so bili mojstri, ki so pripravljali ustrezni delavskim zahtevam, v večini in bo najbrž prišlo do sporazuma.

Mezdno gibanje se je pričelo tudi med pleskarji v Ljubljani, ki jih je zaposlenih 200 pri 60 podjetjih. Jutri bodo pleskarji zborovali v Delavski zbornici.

Kongres planincev v Sarajevu

Ljubljana, 31. avgusta.

Kongres planincev v Sarajevu, ki se bo vršil 5. in 6. septembra, bo ena najlepših manifestacijskih prireditev planincev iz vse države. Že lani se je na planinskem kongresu v Dubrovniku zbralo nad 1000 planincev, ki so po zborovanju posetili divne morske in planinske kraje Dalmacije in Črne gore, od koder so odnesli neizbrisne vtise in spomine na lepote tamošnje pokrajine in morja. Sarajevski kongres obeta dubrovniškega še prekositi. Izvirnost, napol orientalski značaj Sarajeva s slikovito in znamenito turško arhitekturo, s krasno planinsko okolico, ki nudi priliko za izlete na vrhove nad 2000 m in na planine, kjer je pozimi smučski raj, ki ima komaj primerja v naši domovini, ki je bila vedno izredno privlačna kraj za domače in zlasti za inozemske turiste.

Po poročilih, ki jih je prejela uprava Zveze planinskih društev kraljevine Jugoslavije v Ljubljani, je že dosežaj prijaviteljnih za udeležbo na kongresu iz vse države več sto planincev, ki si bodo po manifestacijskem zboru v skupinah ogledali znamenitosti Sarajeva in njegove okolice ter bližnje in daljše gorske skupine Preopljane, Treskavice, Bjelašnice in Čvrsnice. Nekatere skupine se bodo z avtobusi vrnile preko Travnika in Jajca (znameniti slapovi) skozi romantično sotesko Vrbasa, ki je mednarodno znamenito klorado kajakaškega športa. Na Banjaluku, dočim bodo odšli drugi preko planin proti jugu na Dubrovnik in po morju na Split ali Sušak.

Udeleženci, ki potujejo v skupinah 10 in več članov imajo ugodnost četrtinske vozne, ki znaša od Sarajeva v brzem vlaku III. raz. 15 Din. Poedinci imajo polovično ceno, vsi pa imajo polovično ceno na ladjah Jadranske in Dubrovačke plovidbe. Prva skupina odputuje iz Ljubljane v petek dne 4. septembra. Druga skupina pa v soboto 5. septembra, vsakokrat z brzim vla-

kom ob 20. Prijaviti se je treba v pisarni slovenskega planinskega društva ali pri podružnicah SPD, da se morejo rezervirati v Sarajevu prenočišča. Podrobne informacije so razvidne iz propagandnih prospektov, ki jih dobi vsakdo v društveni pisarni. Udeleženci naj se v lastnem interesu prijavijo čimprej, najkasneje pa do 3. septembra t. l. ko odide za slovenske planince poseben delegat v Sarajevu, da zanje pripravi vse potrebno zaradi prenočišč itd.

Odkopali so rimski grob

Ljubljana, 31. avgusta. Ljubljana je sezidana na starih, emonških tleh. Zato ni čuda, če so dokrili že mnogo sledov in tudi znamenitosti davnine. Vendar Ljubljana v tem pogledu zaostaja za Ptujem Tam so pač imeli več sreče, da so odkrili vprav veličastne spomenike rimske kulture. Vendar je prava senzacija, če pri nas odkrijejo rimski grob na cesti in le dober meter pod zemeljskim površjem. Pomisliti je treba, da so mestne ceste pogosto prekopane.

Kaj vse še skrivajo Ljubljanska tla, odneseno kaj vse so skrivala, pa nismo opazili pri prekopavanju, si lahko mislimo po tem, da so že pred leti, ko so kopali jarek za plinsko cev na Groharjevi cesti, naleteli na rimski sarkofag, saj jim je bil pri polaganju cevi še celo nekoliko napoti in so odbili vogal pokrova. Zdaj je ta sarkofag odkopan. Odkrili so ga v soboto. Sarkofag se leži v zemlji, ko to pisemo, pač pa so dvignili iz jame del razbitega pokrova in ga baje spravili v poslopje tehniške fakultete, kjer bodo, kot nekateri govorijo, proučili to rimsko delo na arhitektonskem oddelku.

Rimskih sarkofagov je bilo odkrito na svetu že nešteto. Zato takšna najdba ni baš epohalnega pomena, reči pa je treba, da bi jo marsikje znali mnogo bolj ceniti kakor mi. Iz odkritja bi tudi napravili velik dogodek v pravem pomenu besede senzacionalnega značaja. Pri nas se pa zaradi takšnih »malenkosti« ne vznemirjamo. Morda nam niso niti dobrodošlo, ker so vsi muzeji prenatrpani. In se še kdo čudi in zgraža, če podjetno plemstvo izvaša pri nas izkopane starine neovirano v veliki svet dolarjev!

Zdi se nam, da rimskega groba na Groharjevi cesti niso odkrivali po običajnih znanstvenih metodah. Menda ni prisostvoval strokovnjak. Laiki seveda ne smemo kratkoma presojati zadev, ki jih razumejo le strokovnjaki. Vendar je pa treba zapisati po novinarski dolžnosti, da se v takšnem odkopavanju znamenitih starin ne očituje znanstven in tehnično upravičen način. Sarkofag enostavno odkopljejo, del pokrova nekam odvedejo, v notranjost se medtem nasuje zemlja. — kaj so pa naredili z vsebino sarkofaga — v njem bi morali biti vsaj ostanki žare — kdo ve. Včeraj je bila najdba nezavarovana, jama je bila samo delno pokrita z deskami in kdo bi se še čudil, če so nekateri raziskovalci skrivaj stikali po notranjosti sarkofaga. Ljubljana je imela zopet svojo senzacijo in marsikdo se je prelevil v prigradnega arheologa. Naj omenimo mimogrede, da je odkriti sarkofag krasno kamnoseško delo. Samo po sebi se razume, da ima veliko samostveno vrednost, čeprav ga očitno ne znamo ceniti.

Danes se nadaljevali izkopavanje sarkofaga prav tako neustrešno, kakor so začeli v soboto. Prvotne informacije moramo izpopolniti v toliko, da so na sarkofag nalete že pred leti, ko so kopali jarek za plinsko cev in da so tedaj tudi najbrž razbili pokrov. Kosi kamna so padli v sarkofag. Delavci so najbrž mislili, da so odkrili kanal in ker so se bali, da bi se zamasil, so sarkofag zopet pokrili s kamnito ploščo (apnenec). Sarkofag je iz peščenca, je precej krhek. Zdi, vlačijo iz jame posamezne kose zelo primitivno z vrvmi, namesto, da bi sarkofag izvlekli z diferencialnim škripčevjem, ki ga ima mestno cestno nadzorstvo. Za izkopavanje sarkofaga najbrž ni nihče kompetenten, zato ga izkopavajo kakor da jim to delo posebno ne prija. Bojimo se, da bodo sarkofag še bolj razbili in da ga ne bo mogel več nihče sestaviti.

Avtobus je zgorel

Ljubljana, 31. avgusta.

Na cesti med Črnučami in Trzinom, na znani trzinški gmajni, kjer je bilo že toliko nesreč, je sredi sredi prišlo do hude nesreče. Pri kateri je bilo v nevarnosti življenje nad 20 potnikov. Zgorel je namreč avtobus Splošne prometne zadruge, ki obratuje med Ljubljano in Moravčami. V avtobus, ki čaka na postajališču v Tavčarjevi ulici, je pred 21. vstopilo približno 25 potnikov iz Domžal in okolice. Kmalu za ostrim ovinkom nad Črnučami je buhnil iz razplinjača plamen. Šofer je voz ustavil, ogenj, ki se je hitro razširil, pa so opazili tudi že potniki. K areti se ljudi ni polastila panika, kar je v takih trenutkih odločilno važno. Šofer je mogel neovirano odpreti vrata in so potniki hitro izstopili. Samo eden je postal nezmožen in je udaril po glavi, da se je obrazil, dočim so drugi brez vsakih poškodb izstopili. Bil je še skrajni čas, kajti plameni so že zajeli karoserijo in se je vnel tudi bencin v rezervoarju. Tudi so alodile eksplozivne gume, druga za drugo. V hipu je bil ves avtobus v plamenih, da se je videl ogenj daleč naokrog. Voz je začel obratovati šele lani. Veljal je blizu

180.000 Din. Avtobus je goraj skoraj dve uri in so mogli ljudje, ki so prišli iz Trzina in bližnjih naselij njegove ostanke spraviti s ceste šele po polnoči.

Prestrašeni potniki, ki so povečini ostali dalje časa ob gorečem vozu, so potem nadaljevali pot peš ali pa so v Domžalah našli vozniške. Kako je prišlo do nesreče, še ni ugotovljeno, najverjetneje pa je, da se je zamasil razplinjač, nakar je sledila katastrofa, ki samo slučajno ni zahtevala človeških žrtve.

Ta teden ne prodajamo samo razkazujemo

štofe, svilo, platno in ostalo blago

„Manufaktura“ k.d.

trgovina, ki Vas želi boljše postreči.

Mestni trg 17

Žrtev električnega toka

Ljubljana, 31. avgusta.

Na Celovski cesti ob izogibovališču cestne železnice je postal smrti malo pred 20. žrtev električnega toka 41letni namešteneč Maloželezniške družbe Janez Bizjak, doma iz Verda pri Vrhniki. Bizjak je bil zaposlen zvečer pri popravilni električnega omrežja. Stojel na lestvi, pa je prišel nenadoma v dotik z vodom visoke napetosti. Bizjak, ki je bil sicer zelo previden pri takih poslih, je nenadoma omahnil in padel na cesto. Brž so prihiteli ljudje, ki pa so našli Bizjaka že nezavestnega. Iz Šiške so takoj telefonirali reševalni postaji. Nemudno so naložili reševalci ponesrečenca v avto, hoteli ga odpeljati v bolnico, toda nesrečni Bizjak je izdihnil že med prevozom in sicer v Tavčarjevi ulici. Reševalni avto s truplom je zapeljal pred Mestni dom, odkoder so obvestili o tragični smrti policijsko upravo.

Kmalu je prispela pred Mestni dom komisija, v kateri sta bila komisar g. Kette ter policijski zdravnik dr. Lužar. Zdravnik je ugotovil, da je Bizjaka ubil električni tok. Bizjakovo truplo je bilo močno obžgano, zlasti na rokah. Na odredbo komisije so truplo po ogledu prepeljali najprvo v mrtvašnico k Sv. Krištofu, pozneje ponoči pa na željo Bizjakove soproge domov na Celovsko cesto 78. Ponesrečenec Janez Bizjak zapuška poleg soproge mlado hčerko, ki je tako nenadno izgubila skrbnega očeta in rednika. Smrtno ponesrečenca je nedavno zadela kap. Kmalu si je pa opomogel in je zdaj redno opravljal svoje delo. Společka so menili, da gre tudi zdaj za mrtvoud, a je zdravnik točno ugotovil, da ga je ubil električni tok.

Smrtna nesreča

Ljubljana, 31. avgusta.

Na železniški progi v Mostah se je pripetila ponoči smrtna nesreča. Malo po polnoči je prikorakal po cesti proti Kemični tovarni neznan moški, ki je obstal pri železniškem prelazu pred zaprtimi zatvorniki. Neznane je nekaj časa stal mirno, ker se mu je pa očitno zazdelo, da vlaka še ne bo, je postal nestrpen. Navzlic temu, da je nanj vpil in ga opozarjal železniški čuvaj, se je v hipu pognal čez zatvornice, jih preskočil in stopil na prago. Baš v tem trenutku pa je prisopihal vlak in je lokomotiva zgrabila svojo žrtev. Pahnila ga je v stran in je čuvaj našel ponesrečenca takoj po odhodu vlaka tik proge nezavestnega. Imel je težke poškodbe na glavi, kri pa mu je tekla tudi iz ran po životu.

Čuvaj je takoj skočil k telefonu in pozval reševalno postajo. Ranjenca so naložili na voz, pa je kmalu po prevozu v bolnico umrl. Iz dokumentov, ki so jih našli pri njem, so ugotovili, da gre za 34-letnega trgovskega potnika Antona Tomazina, posestnikovega sina, doma iz Rašice pri Velikih Laščah, stanujočega nekje v Mostah.

Živalski vrt na velesejmu

Ljubljana, 31. avgusta.

Zoološko društvo Nee priredi med veliko jeensko propagandno prireditvijo za naš les s sodelovanjem velesejske uprave do sedaj največjo razstavo naših živali. Omočilo je to propagandno razstavo direktor velesejskega g. dr. Dular, ki je v večstransko ugodnim predlogom pripomogel bodočemu stalnemu živalskemu vrtu do lepih in številnih primerkov vseh vrst iz naše domače favne. Razstavni park je urejen v levem kotu velesejskega, ob veseličnem prostoru in obsega nad 3000 kvadr. metrov. Zapadno stran razstavnega prostora zapira 9 ograjenih prostorov za večje sesalce. Na razstavi bomo videli zlasti številne vrste ptic, ki sicer takih, ki živijo v gnezditvi pri nas stalno in pa ptice selivke. Tam je že urejen umetni rimjak za vodne in močvirne ptice. Ribnjak je nekako sredi razstavnega parka in čakajo obiskovalcev termalnih obdobjev bela in črna štorlija, razne vrste čapelj, rac, capovoznik, zeleno-noga tukalica itd. Na zapadni strani parka so v ograjenih prostorih rjavi medved, jazbec, jelen, gama, volk, lisica itd., torej samo živali, ki prebivajo v naših gozdovih.

Društvo »Nee« je doseglo od mestne občine, da se mu je odločil stalen prostor,

kjer bo urejen v bodoče stalen živalski vrt. Zemljišče je med Rožnikom in Šišenskim hribom in sicer prijazna dolinica, kjer je bilo pred leti Kneipovo kopališče. Zemljišče meri približno 6000 kvadr. metrov, a se da, če bo potreba, še razširiti.

Zoološko društvo »Nee« izdaja že drugo leto svoje glasilo »Naš Zool.«, ki je že precej razširjeno. V zadnjem zvezku, ki izide te dni, bo poročal univerzitetni profesor dr. J. Hadži o naši domači favni in naši skrbni za njo. J. Hadži o namenu in pomenu zooloških razstav in zoološkega vrta, vseboval bo dalje še nekaj pripevkov o našem živalstvu, dodan pa mur bo tudi vodič po razstavi na velesejmu.

Beležnica

KOLEDAR

Danes, Ponedeljek, 31. avgusta. Katoličani Rajmund, sp.

DANAŠNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Zaprtlo.

KINO SLOGA: Zaprtlo.

KINO IDEAL: Bil in Bul.

KINO UNION: Hrepenim za tetoj.

KINO ŠISKA: Zaprtlo.

KINO MOSTE: Vihar nad Afriko.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Levstek, Rešjeva cesta 1. Bahr-

vec, Kongresni trg 12, Komotar, Vič, Trža-

ška cesta.

Senzacija med nebom in zemljo

Ljubljana, 31. avgusta.

Začela se je zopet sezona za senzacije, nenadno, ko nas je baš najbolj želalo po njih. Vendar smo senzacije že tako vajeni, da nas ne more več nihče presenetiti ter vse sprejemamo kot samo po sebi razumljivo. Zdaj še ne nameravamo govoriti o velesejskih senzacijah. Razen velesejske nam je te dni še marsikaj navrženo. Kakor pač v vsem božjem stvarstvu se gode tudi v Ljubljani med nebom in zemljo čudne stvari. Toda ne le med nebom in zemljo, temveč tudi med nebom in — Ljubljanko.

Valvasorjeva hiša, ki je zelo zaščiten ljubljanski znamenitost, med Ljubljancami ni posebno popularna. Zdaj je pa najlepša prilika, da jo spoznamo naši meščani, ne da bi se jim bilo treba zanimati za Valvasorja. Na strehi Valvasorjeve hiše je pritrjena žica, napeta nad Ljubljano nad 20 m visoko. Na nji pleše vsak večer Strohachneiderjev učenec imenitnega imena Harry Barkovsky. Sam sebe proglasa za prvega motorista na žici — menda pomeni motorist motociklist. Strohachneider se je producirati nad Vegovo ulico, kjer so že naslednje leto pokazali naši fantje, da spravijo v žep vse Strohachneiderje. Producciji so se celo brez palice, ki z njo navadno love plesalci na vrvi ravnotežja. Pozneje smo jih videli tudi na Sv. Jakoba trgu, kjer bi se eden izmed njih skoraj ponesrečil, ko je omahnil, vozeč se z motociklom po žici. Strohachneiderjevo bolezen smo pa končno preboleli. Otroci so pozabili nanj in se zopet lotili nogometa in nabiranja »čevkov«. Zdaj smo že skoraj povsem pozabili na razne kralje in junake zraka. Novi zavojevalec ljubljanskih višin baš nad Ljubljano — drugje mu baje niso dali prostora, se je pojavil na nočnem ljubljanskem nebu kot razžlejana zvezda.

O tem se kaj kmalu prepričate, saj je pri vseh predstavah izreden naval. Če bi se okrog politikov zbirale takšne množice, kakor pod tem akrobatom, bi mu niti ne bilo treba vedeti peti slavo. Končno pa tudi ne gre le za meščansko bolezen, pehlozo, ki bi vplivala na množice, temveč je treba priznati, da koračnice na žici, ekvilibristika in koreografija junaka dneva tudi za služijo zanimanju. Barkovsky je v resnici dober učenec svojega učitelja in ni le epigon, čeprav počenja vse, kar je počel Strohachneider. Tudi večerja pri mizi sredi žice in si stroše sam, kar je tudi najbolj varno, saj predobro veste, da zakonska polovica spravi iz ravnotežja moža pri mizi celo na trdnih tleh. Ko nam dečko pokaze vse, kar lahko pričakujemo in še kaj več, se spusti po vrvi, z glavno navzdol na nabrežje, kjer prodaja svoje fotografije. In to je nedvomno glavna točka sporeda, kajti iz samega idealizma doleže se ni nihče plesal po žici, razen naše nadebudne mladine, seveda, ki se bo zdaj zopet oprijela tega športa.

SOKOL

Ljubljanski Sokol naznanja, da prične 1. septembra z radno telovadbo vseh oddekov po slededem urniku: žlani v ponedeljkih, sredo in petkih od 20.15 do 21.15, moški naraščaj v ponedeljkih od petkih od 18.30 do 19.30, moška deca v ponedeljkih in petkih od 17. do 18. ure; žlance v torkih in četrtkih od 19.15 do 20.15, ženske naraščaj v torkih in četrtkih od 18. do 19. ženska deca v torkih in četrtkih od 17. do 18.; starejši žlani v sredo in sobotah od 18.30 do 19.30. Prijave sprejemajo vodniki oddelkov pred telovadnimi urami.

Iz Kranja

Na glasbeni šoli bo vpisovanje 1., 2. in 3. septembra vseh od 8. do 12. v priložni gimnazije. Poučevalo se bo: klavir, godel, čelo, violo, harmoniko, citre, klarinet, flavto, trompeto, kitaro, mandolino, mladinsko petje in glasbeno teorijo. Pouk se prične 4. sept.

Jutri otvoritev kina Sloga!

s premierno kranjskega in globoko ganljivega filma

STARI OČKA

Otvoritev sezone!

v glavni vlogi

EMIL JANINGS

DNEVNE VESTI

— Spet bodo znižane cene na železnici, seveda predvsem za one, ki bodo potovali na jesenski Ljubljanski velesejem. Z rumeno izkaznico, ki jo za Din 2— dobite pri blagajni na postaji, kupite celo karto do Ljubljane, kjer vam na velesejmu na legitimaciji potrdijo obisk, nakar se lahko z isto karto brezplačno vrnete domov. Za odhod v Ljubljano velja ta popust od 27. avgusta vključno do 13. septembra, a za povratek od 1. do vključnega 18. septembra.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo porast oblačnosti in spremenljivo vreme. Najvišja temperatura je bila v Splitu 29, v Zagrebu, Beogradu in Skoplju 26, v Ljubljani 24,8, v Sarajevu 23 in v Mariboru 21. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762,7, temperatura je znašala 11,6.

— Naša delegacija na kongresu bivših bojevnikov. Od 2. do 6. septembra bo v Varšavi kongres medzavezniške federacije bivših bojevnikov. Našo delegacijo vodi predsednik jugoslovenskega Fidaca Ljubomir Stefanović, med člani je pa tudi predsednik Udruženja vojnih invalidov podpolkovnik Lujo Lovrič.

— Dalmacija ne more ustanoviti posebnega pokojninskega zavoda. V Splitu se je mudil že dni ravnatelj Pokojninskega zavoda iz Ljubljane g. dr. Vrančić. Na sestanku zavarovancev je obrazložil finančni položaj zavoda in razmere Dalmacije do Slovenije v pokojninskem zavodu. Med drugim je izjavil, da se za Dalmacijo ne more ustanoviti posebnega pokojninskega zavoda, ki bi lahko deloval brez deficita, ker bi imel premalo zavarovancev. Zavod z 2300. koškor bi jih imel dalmatinski, bi moral znatno znižati pokojnine, ker bi pri sedanjih premijah ne mogel kriti stroškov.

— Izvoz našega lesa v Anglijo. Izvozne trditve na Sušaku dobivajo zadnje čase vedno večja naročila za izvoz lesa v Anglijo, kjer vlada vedno večje zanimanje za naš les. Če se bodo ti trgovski stiki z Anglijo poglabili, dobi naša država na angleškem tržišču najboljšo nadomestilo za italijansko tržišče.

— Velika mednarodna fotografska razstava. Zagrebški Fotoklub priredi v oktobru veliko mednarodno fotografsko razstavo, na kateri bo sodelovalo 27 držav. Razstava bo trajala od 3. do 15. oktobra, torej med zagrebškim jesenskim veseljem. Na nji bodo zastopani najodličnejši fotostanitelji.

— Varčnost in štednja pridigamo ob vsaki priliki, pri tem pa poslušamo v nemar velike množice neporabljenega lesa in odpadkov pri lesni industriji in obrti, da brez hraske propadajo. Kako lahko te sedaj zavrnemo odpadke izpremenimo v denar, bomo videli v posebnem oddelku razstave »Za naš les« na velesejmu od 1. do 13. septembra.

ATELJE BAZANELLA zopet redno dela

— Podjetnost in iznajdljivost kmečkih fantičev. Priid šmarjem se vije državna cesta po strmih klanec, po katerem večina kolesarjev ne more voziti. Zato jo mahnejo peš po bližnjici, ki je pa tudi precej strma, čeprav znatno krajša. Kmečki fantiči iz bližnje okolice so znali spretno izkoristiti to prikljko, da zaslužijo nekaj dinarjev. Ob nedeljah in praznikih, včasih pa tudi ob delavnikih, če nimajo doma dela, stoje na cesti pod šmarjskim klancom in se ponujajo kolesarjem, da jim spravijo kolesa na vrh klanca. Imajo pa že dobro razvito verzišniško žilico in če je morejeto, navdajo cene za svoje ne preveč naporno delo, kar se le da. Navadno se zadovolji fantič, če mu daš 50 par ali kvečjemu dinar, da ti pije kolo na vrh klanca. Ko se pa vrača, rad pripoveduje drugim kolesarjem, da je dobil dva ali celo tri Din. In tako mu marsikdo nasede. Ob nedeljah zaslužijo ti fantiči povprečno 15 do 20 Din. Oni dan, ko so bile velike slavnosti v Stični, so pa zaslužili celo po 70 Din, toliko je bilo kolesarjev.

— Zmaga nad betonom in železom. V napačni veri živimo, da se beton, železo, železobetone ter opa k primernejši za stanovanjska poslopja nego les, saj nam bo izredno bogati oddelk državne razstave »Za naš les« na velesejmu od 1. do 13. septembra neovrgljivo dokazal, da so betonske ali železobetonske stavbe za nas manj ekonomične. Les je univerzalno gradivo, trajno in zdravo gradivo, predvsem pa najcenejše gradivo!

KATJA DELAKOVA ŠOLA ZA RITMIČNO GIMNASTIKO IN UMETNIŠKI PLES. DUKIČEV BLOK-GAJEVA 8. VPIS DNEVNO OD 10-14

— Velik deficit OUZD v Splitu. Splitški OUZD je zašel v težak finančni položaj. Letos je moral plačevati hranarino 600 članom, medtem jih lani ni bilo niti polovico toliko. V prvi polovici tekočega leta je znašal deficit 770.000 Din in do konca leta bo nrasel okroglo na 2 milijona, dočim je znašal deficit lani samo 450.000 Din.

— Kako naj pravilno kurimo, se poučimo na državni razstavi »Za naš les« na velesejmu od 1. do 13. septembra. Spoznali bomo najraznovrstnejša drva in videli kakšna drva so dobra ali slaba; da ne bomo osepeljani pri kupovanju drv, bomo na razstavi videli tudi pravilno in nepravilno zložen, pravtako pa tudi pravilno in nepravilno žagan in cepljen drva, razen tega pa seveda tudi kako in s kakšnimi drvmi moramo kuriti različne peči.

— Avtomobilistom v vednost! Sekcija trgovcev z bencinom v Ljubljani je sklenila, da bodo bencinske črpalke v Ljubljani s 1. septembrom odprte od 6. zjutraj do 8. ure zvečer (t. j. zimski čas). Za potrebo po tej uri je določena taksa 10 Din — ne glede na količino bencina. Gg avtomobiliste prosimo, da vzamejo gornje na znanje.

Dr. med. Albert Trtnik ALEKSANDROVA 3 zopet redno ordinira

— Po 20 letih se je vrnil iz Rusije. Iz Koprivnice poročajo, da se je vrnil kmet Florijan Kozarič po 20 letih iz Rusije iz ječnistva v svojo rodnost vas Molvo. Progašen je bil za mrtvega, ker so mislili, da je na bojišču padel. V Rusiji se je oženil in s seboj je pripeljal ženo in otroka.

KINO UNION, tel. 22-21

Hrepenim za Teboj

Prekrasen film lepe vsebine in očarljivega petja

Louis Graveur in Camilla Horn

Za smeh in razvedrilo skrbi Theo Lingens in Adela Sandrock. Kot dodatek dva najnovejša zvočna tednika Fox in Ufa! Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

PRIDE: PRIDE: **ČRNI ANGEL**

— Veselični prostori Ljubljanskega velesejma bodo od 1. do 13. septembra odprti vsako noč od 1. ure. Imenitno bodo spet založeni z najraznovrstnejšimi specialitetami in zbirkami najkvalitetnejše kapljice. Tudi plesišč s prvovrstnimi jazzi bo več, a vsi obiskovalci bodo smerni v resnično velenostnem varietetu, ker je velesejska uprava angažirala med drugim tudi skupino umetnic svetovnega slovesa. Razen vsega tega bodo tudi promenačni koncerti.

— Na nogi imate razpokano krčo! Uporabljajte »Sanopede«. Imajo ga lekarne, drogerije in parfumerije.

ANGLEŠKO ČESKO SUKNO SKABERNE

— Važen in vsega vpoštevanja vreden predlog o reorganizaciji naše radiofonije prihaja na uvodnem mestu nova številka obilno ilustrirane tedenske revije za radio, gledališče in film »NAS VAL«, ki izhaja vsak petek v Ljubljani. Iz preste vsebine navajamo Zosčenkov satrio »Je znosno«. Knafličev reportažo »Tihotapci«. Pirnatovo zgodbo »Če se Uskoki salijo«. Striščev povest »Kosec« in anekdote iz gledališkega življenja »Zgode in nezgode Bojana Pečkar«. Vedno zanimiva je filmska priloga, ki prinaša slike iz novih filmov in zvočnih tehnikov ter v vsaki številki po eno ali dve prigodi iz zakulenega življenja pod naslovom »Kaj vse se izve iz filmskih ateljejev«. Vsaka številka ima tudi prilogo »Popolnemu svetu« s točnimi izveščili najvažnejših opernih del, ki jih prenašajo domače in inozemske radijske postaje ali ki se pripravljajo k našem gledališču. Modne risbe, magični liki in kratke šale zaključujejo redakcijski del lista: posebna programska priloga, ki obsega 32 strani, prinaša popolno in pregledno urejene sporedne vseh domačih in tujih radijskih postaj na kratkih, srednjih in dolgih valovih in pregledno razpredelnico važnih koncertnih, opernih, dramskih in orkestralnih predstav iz vsakega sveta. »NAS VAL« je najcenejša in najboljše slovenska tedenska revija. Mesečna naročnina 12 Din. Zahlevajte se danes brezplačno in brezobvezno na ogled eno številko. Pišite na naslov: Radijska revija NAS VAL, Ljubljana. Knafličeva 5.

— Razni poškodovanci. V Kranju je postal žrtve nekega avtomobilista iz Kranjske gore posadnikov sin, 23-letni Anton Klemen iz Bele pri Motniku. Sneli je na križišču nad klancom stopil s kolesa, tedaj pa se je znašel pod avtomobilom. Klemen ima hujše poškodbe po životu in po rokah v bolnico so davi prepeljali tudi posestnikovo ženo Marijo Kosovo iz šmartna pri Litiji. Doma je padla po stopnicah in si zlomila desno roko v zapestju. Tatarski pomočnik Jože Sušteršič iz B. Gornice pri Lukovci je večeraj obtešaval pod Pri delu pa mu je spodrslja sekira in si je sušteršič odskal 4 prste na levi roki. Po sestanku sines Matvez Luznar iz Lučih je doma vstalil roko v stroj za rezanje stame. Stroj mu je poškodoval desno roko v zapestju. Na cesti iz Ormož v Moravče sta se večeraj ponesrečila privatna uradnica Matilda Gasperinova ter Alfonz Sušter. Skočila sta iz gorečega avtobusa in se obrezala po rokah in licu.

— Statistika znanje trgovine za prvo polletje 1936. Finančno ministrstvo, oddelk za carine, je izdalo »Statistiko znanje trgovine kraljevine Jugoslavije za prvo polovico 1936«.

Mar Vam, če je v Ljubljani otvorjena nova trgovina?

Ker to vemo, smo običajno otvoritveno naznanilo opustili. Le to, da Vas bomo boljše postregli. Vam povemo!

Prijazni bomo z Vami. Več blaga boste dobili za Vaš denar.

„Manufaktura“ k. d.

se imenuje naša trgovina. To ime smo izbrali, ker bomo prodajali manufakturno blago: svilo, štofe, platno itd., itd. Sicer boste pa itak sami videli, ko pridete na

Mestni trg 17

kjer Vas pričakujemo. Če Vam povemo še to, da je pri nas dovolj prostora in dobre volje, da Vam vse razkažemo, smo povedali vse, kar Vas zanima, more zanimati.

A nadaljevanje sledi!

Iz Ljubljane

— Iz Prah si in... Da na to nihče ne pozabi kljub pogrebom v Linhartovi ulici, je tam cesta »primerno« prašna. Ljudje marljivo mešajo prah, najbolj ga pa premesajo avtomobili, ki ga tudi dvignejo dovolj visoko, da ga ljudje lahko okuša jo tudi v bližnjih hišah. Seveda Linhartovo ulico včasih obišče tudi škroplni avtomobil, toda zlobni jeziki govorijo, da si tja ne upa, ker bi se izgubil v prahu.

— Iz Dole v Ljubljani se še vedno ne razvija v polnem obsegu, ker še ni prišlo do sporazuma med terensko sekcijo in podjetjem glede betoniranja opornega zidu na levem bregu. Podjetje hoče pospešiti delo in je zdaj zaposlenih pri tla vanju več delavcev kakor doslej. Zastoj se sprecej pozna in bodo v resnici morali zlo hiteti, če bodo hoteli vsaj nekoliko popraviti zamudo.

— Iz V kopališču Ilirije. Letošnja kopalna sezona se je nagibala h kraju seveda tam zunaj ob Ljubljani in Savi. Nasprotno pa narašča obisk na Iliriji, kjer je radi posrečene lege še nevrjetno toplo. Uprava kopališča se je odločila, da ustreže želji občinstva ter bo od 1. septembra dalje navzlic veliki reži, ki je v hladnih dnevih še narašča, znatno znižala cene vstopnicam. S tem bo brez dvoma ustreženo vsem stalnim obiskovalcem, prišli pa bodo še novi, ki jim dostop iz materialnih razlogov ni bil mogoč. Tako se bo letošnja kopalna sezona začela tja do konca septembra, saj napoveduje jo vremenski preroki, da bo september najlepši mesec leta. Iščemo torej oddiha na Iliriji, ki nam omogoča prav sredi mesta kopalni bžitek, katerega nam zavidajo druga mesta.

— Iz Kupite spitiške prapoje na velesejmu, paviljon F!

— Iz K poročilo o počastitvi učiteljskega veterana Frana Kavčiča. V petek smo poročali, da je v pokojeno učiteljsko v Ljubljani lepo počastilo svojega tovariša g. Fr. Kavčiča, v pokojnega šolskega upravitelja o. D. M. Polju ob njegovih 90-letnici rojstva. V poročilu je pa pomotoma izostala ime tajnika Društva vpo kojnih učiteljev g. Lovrt Perka, ki je opsl slavljencevo prosvetno in nacionalno delo.

— Iz Ljubljano glasbe. Obveščamo starše in mladino, da sprejemamo v času od 1. do 30. septembra vse tiste, ki se zanimajo za glasbeno teorijo, otroški zbor, mladinski zbor, za pouk v klavirju in violini ter za ansamblske vaje godal. Kakor doslej, so tudi nadalje vrtili pouk v večeranju posluha in igri na harmonike (vseh vrst), posamezno ali v skupinah. Prijave se sprej

jemajo vsak dan od 10. do 11. in od 1. do 5. popoldne, Bleiweisova c. 21, pritličje. Vse podrobnosti se bodo obravnavale na sestanku interesentov, ki bo pravočasno objavljen v dnevnikih.

— Iz Pijanist Ivan Noč bo vstopil z novim šolskim letom v učiteljski zbor šole Glasbene Matice Ljubljanske ter poučeval klavir na šoli in na konservatoriju. Noč je eden najodličnejših naših pianistov, ki se je posvetil popolnoma klavirski igri in bo imel prav gotovo kot učitelj glasbe prav lepe uspehe.

— Iz Takoj prve dni meseca septembra dnevno od 9. do 12. in od 15. do 17. ure se bodo sprjemali v pisarni Glasbene Matice stari in novi gojenci za glasbeni pouk. Vpisnina znaša 40. ukovna mesečno 70 Din. Poučujo se vsi glasbeni predmeti in instrumenti.

— Iz Naša najvišja glasbena šola državne konservatorija sprejema gojence od 1. do 7. septembra od 9. do 12. ure v konservatorski pisarni v postopju glasbene Matice v Gosposki ulici.

SPECIJALIST ZA BOLEZNI USES, NOSA IN GRLA

Dr. Drago Švajger

ZOPET REDNO ORDINIRA

od 10. do 12. in od 15. do 16.

Beethovnova 14, I. nadstr.

(Palaca Dunav)

Telefon ordinacije 38-26

Telefon stanovanja 32-19

— Iz »Domača preproga«. V paviljonu Trg. in obrtne zbornice se kaže posetnikom velesejma dolga vrsta dragocenih preprog, izdelanih po pravih orijentalnih vzorcih. Dragocenih zato, ker jih je z vzgladno marljivo vzela na statvah delovna roka naše žene. Izdatke za volno, večina domačo, si je takorekč pritrgovala od ust ali vsaj od svojih osebnih potrebščin. Pogled na domačo preprogo prav gotovo navduši marsikatero mladenko in ženo, da se tudi loti tega zanimivega in zabavnega dela in si že v kratkem okraši svoj dom z domačimi perzijskimi preprogami.

— Iz Napečen stražnik. V Mostah, na križišču Gregorčičeve in Vodnikove ulice, so se snodi gredeli iz gostilne nmadoma oglašali vsejaki. Peljo so kakor za stavo in s tem kajli nčni mir. Za petami jim je bil stražnik Henrik Tomšič, ki je na energični način hotel napraviti red. Menda pa ni našel na pravi kafti v hipu so mu ponosniki iztrgali gumijevko, mu odvzeli tudi službeni samokres in ga pretepili. Stražnik je slednjč obležal in so ga morali odpeljati v bolnico.

Kupuj domače blago!

MALI OGLASI

beseda 0.50 para, davek Dir 3.— beseda 1 Din, davek 3 Din

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti denar — Popustov in male oglasne ne priznamo

beseda 0.50 para, davek Dir 3.— beseda 1 Din, davek 3 Din

PRODAM

Beseda 50 par, davek 3.— Din

Najmanjši zmesek 8 Din

KLISEJE

ENI VEŠTAČNE JUGOGRAFIKA VEŠTAČANJE 23

Telefon 2059

Suha drva, premog, karbopake dobite pri

I. POGAČNIK

Bohorčičeva ul. št. 8.

RAZNO

Beseda 50 par, davek 3.— Din

Najmanjši zmesek 8 Din

ZA SOLARJE

vse vrste obleke, pumpare, perilo itd. v največji izbiri si nabavite poceni pri Preskerju. Sv. Petra cesta 14. 6. R.

POZOR!

Tvornica glasovirjev Ivan Kacin. Domače, razstavljajo svoje izdelke pianine in harmonije na velesejmu paviljon F. 2296

BRIVSKI LOKAL

dobro vplejan v velikem industrijskem kraju, odstopim. Po nudbe pod 1500 na upravo »Slov. Narodac« 2301

SPILOŠNO ZNANO

je, da je pri Briškem najboljša postrežba, zato vabimo abo nade na prvovrstno lečno hrano v restavraciji in buffet v Zvezdi. Nov vhod z ulice pred Zvezdo. Priznana najboljša vi. na Jakob in Ana Briški, restavracija in buffet v Zvezdi. 2300

DRUŽABNICO

za frizersko podjetje v industrijskem brezkonkurenčnem kraju, izkšnem. Ekstetna sigurna. Potreben kapital 15.000 Din. Po nudbe na upravo »Slov. Narodac« pod »Takoje« 2302

Iz Celja

— Teška nesreča otroka. V petek zvečer se je dvestoletni rudarjev sinček Karel Klanjšek od Sv. Katarine pri Trbovljah polil doma z loncem vroče kave tar so težko opokal po trebuhu in rokah. Otroka so prepejali v celjsko bolnico.

— Razprave pred davčnim odborom. V sobi št. 10. mesnega poglavarstva je razporejen na javni vpogled seznam v letu 1936 pridobitni zavezanih oseb v bivši celjski okoliški občini. Razprave pred davčnim odborom bodo v prostorih davčne uprave v Celju 17., 18., 26. in 30. septembra in 1. oktobra za vse področje bivše okoliške občine.

— Hermos : Atletik 2:2 (1:0). V nedeljo je gostoval 2SK Hermos iz Ljubljane v Celju in igral na igrišču pri »Skalni kletki« pri jatejsko telmo s celjskimi Atletiki. Rezultat odgovarja potoku igre. Gostje so nudili lepo kombinatno igrjo, bili pa so preveč neodločni pred nasprotnikovim golom. Atletiki so igrali smiselno in z elanom. Atletiki so imeli skoraj ves čas malo več od igre. Tekma je bila zlasti v drugem polčasu živahna in napeta. Gola za Hermosa sta padla v 42 minuti prvega polčasa iz enajstmetrovke in v 38. minuti drugega polčasa, gola za Atletike pa v 18. in 27. minuti drugega polčasa. Zaradi incidenta med igralci je sodnik v zadnji minuti izključil po enega igralca obeh moštev. Tekmo je sodil g. Seil precej ležerno in premo energično. V predtekmi je rezerva SK Celja premagala rezervo Atletikov v razmerju 3:2.

Iz Maribora

— Javna dela v Kamnici. Če je že kje potrebno čisto graditi in polta popravljati, je pač to delo v veliko korist za domačine in izletnike v hribovitih občinah. Predvsem je omeniti cesto, ki bo vezala Zg. Kungoto s Sv. Urantom. Te ceste je zgradila občina za 1 km na občinske stroške. Zdalj, ko je dobila v ta namen od banovine 10.000 Din, se bo delo nadaljevalo in do zime bo dograjena nadaljnega pol km te ceste. Cesta bo izpeljana v položnih ovinkih do vrha hribova, sposobna tudi za težke vozove. Velike važnosti je cesta med Bresternico in Sv. Križem. To cesto gradi cestni odbor že osem let, za kar prispeva banovina, občina in kulturni ter se pričakuje, da bo letos spet za pol km podaljšana.

— Avtobus za Kamničane. V Kamnici je letos vse polno letoviščarjev, posebno iz Avstrije, ki jih je privabila prijazna lega kraja in urejeno kopališče na otoku. Ti tuji bi seveda kaj radi šli tu pa tam v Maribor si kaj nakupiti, če bi imeli na razpolago avtobus, ki bi vozil tudi nazaj v Kamnico z vstopom ali brez vstopa v kopališče. Ali bi ne bilo mogoče vpeljati tak avtobus? Kaj hvalažni bi bili tuji, če bi se na napisnih tablah važnih avtobusnih postajališč označilo, kdaj odhaja in koliko časa stoji avtobus, da bi jim ne bilo treba preveč čakati.

— Važno za trgovce. Trgovci uvozniki se ponovno opozarjajo, da morajo od 1. avgusta dalje voditi za vse iz inozemstva uvoženo blago kontrolnike za uvoznike v smislu odloka ministrstva financ br. 23720-VIII. z dne 8. VI. 1936. Ti kontrolniki se nabavljajo pri davčni upravi v Mariboru, soba št. 17 proti plačilu 30 Din odeno 50 Din ter morajo biti krogovani z 12.50 odeno 25 Din. Združenje trgovcev za mesto Maribor.

— Prof. Slavko Osterle znani slovenski komponist bo v petek 4. septembra ob 20. predaval v mali dvorani Narodnega doma pod okriljem Društva jugoslovenskih akademikov o temi »Sodobne smeri v glasbi«. Vstop vsakemu prost.

— Stavbi delavci se organizirajo. Pretekli teden se je vršilo v dvorani delavske komore zborovanje, ki je ustanovilo za Maribor podružnico Udruženja jugoslovenskih stavbnih delavcev. Za načelnika je bil izvoljen g. Ornik.

— Zastrupljenje z mesom. Po Mariboru se govori o zastrupljenju 15 oseb, ki so se mudile na Pohorju v šentlovrenskem predelu. Vzrok zastrupljenja je baje meso, ki je bilo ovidno pokvarjeno. Ena oseba je večeraj podlegla zastrupljenju. Odlasla vrtiljo poizvedbe v svrhu ugotovitve izvora neudravnega mesa.

— Nova šola na meji. V nedeljo 6. septembra bo v obmejnem Gradišču na Kosjaku slovena otvoritev in blagoslovitev novega šolskega poslopja, katerega je zgradila družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Vabi se občinstvo, da pohiti to nedeljo v velikem številu v idilično Gradišče in se udeleži lepe slavnosti.

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. Piccoli, Ljubljana, nasproti »Nebotičniku«.

STANOVANJA

Beseda 50 par, davek 3.— Din

Najmanjši zmesek 8 Din

TRISOBNO STANOVANJE

na pobočju Gradu nad tanovin detjim domom, absoluten mir. brez prahu (bližina cerkve sv. Jožefa in etolinec) z vsem komfortom, se ugodno odda Pojasnila v upravi. 2271

POUK

Beseda 50 par, davek 3.— Din

Najmanjši zmesek 8 Din

STROJEPISNI POUK

(po desetpretnem sistemu). Večerni tečaj za začetnike in izveščane. Najnižja bolnina, učna ura samo 2 Din. Vpisovanje dnevno. Pričetek novega tečaja dne 3. septembra ob 18 uri. Christofor učni zavod, Dobrobranska cesta 15. 2259

POUK

Klavir in francščina. Aneta Potocnik, diplomirana v Parizu, poučuje privatno otroke in odrasle. Mnogoletna uspešna učna praksa. Cena učenja. Ljubljana, Beethovnova ulica 15, visoko pritličje v aredi. 2295

Narodna tiskarna LJUBLJANA

KNAFLJEVA 5

IZVEŠUJE VSE TISKARSKA DELA TER SE PRIPOROČA

ZA ČISTO KRAJČE

Naša opera na pragu nove sezone

Po preluknjnem poslopju — Stroj je dobil strojevodjo

Ljubljana, 31. avgusta. Naša opera je spet v preluknjnem. Z direktorjem g. Mirkom Poličem sva hodila po opernem labirintu za odrom in pod odrom in kukala skozi tajna okna in vrata, ki se zde seveda tajna samo človeku, ki ni doma v tem velikem poslopju, ki ga zopet preurejajo in prezidavajo.

Nad orkestrom stoji inž. Josip Černivec, tehnični referent za gledališče pri banški upravi. Po njegovih načrtih in ob tesnem sodelovanju z direktorjem Poličem preurejajo opero. Inž. Černivec se je z vso poštenostjo oprjel tega dela. Prepoznava je Nemčijo in si ogledal vse pridobive odseke tehnike v zadnjih letih. V kolikor je z našimi sredstvi mogoče, bo spopolnil naš operni oder in sceno.

Delavci lepjo deske novega poda v orkestru, ki so ga dvignili za 40 cm. Orkester je bil prvotno zgrajen za močan orkester, zaradi tega je bil precej globok. Za sedanjega orkestra pa taka globina ni bila prava. Orkester ima zdaj manj godal in zaradi tega je globina ubijala in otlopala zvok. Ta nedostatek bo zdaj odpravljeno z dviganjem podom orkestra. Vsi instrumenti bodo prišli do polne veljave. Ko smo že pri orkestru, naj omenim vsega novico, da si je Filharmonija nabavila kontrafagot, katerega bodo uporabljali tudi v opernem orkestru. Tega instrumenta doslej orkester ni imel. Nekdo so ga nujno potrebovali pri neki upri, zoričev, pa so ga morali naročiti iz Zagreba z igralcem vred. Tudi je nekdo ljubljanski kritik ugotovil, da je res škoda, da ni bil orkester spopolnjen s kontrafagotom, sicer pa mu je bilo vse v redu. Si lahko mislite, kako je bil užaljen izposojen kontrafagot, ki ga kritik ni opazil ne slišal. No, zdaj bomo imeli svoj kontrafagot, nakar opozarjamo spoštovane kritike.

Novica je tudi, da bo operni stroj dobil svojega strojevodjo. Ta strojevodja bo prof. O. Šest, ki je postal glavni režiser za opero in si pridobil vsega novega aparata. Vse velika in kom. pletena odseka mašinerije je bila skoraj osem let brez pravega mašinista. Opera si je izposajala režiserje iz drame. Zgodilo se je pa večkrat, da so morali režiserji sodelovanje v operi odpravljati, ker jih je drama tako zelo zapolnila. Tako je v pretekli sezoni pripravljen opereta »Dvojno knji govodstvo« štirikrat menjala svojega režiserja, na koncu je pa še niso mogli uprizoriti, ker ni bilo — režiserja. Prišla je na vrsto žele zdaj, za novo operno sezono.

Ko sem letos obiskal Dunaj in Salzburg, je pripovedoval direktor Polič, sem videl pravice čudeže glede odseke tehnike. V tem je naša opera zastala za desetletja. Vse je zelo primitivno in le polagoma moderniziramo tehnični aparat. L. 1928. smo dobili novo električno napeljava, ki je bila zelo nujno potrebna, ker so okoli nas švigale iskre, če smo hodili s kovinastimi predmeti za odrom. Se sredo smo imeli, da ni prišlo do nesreče. Lahko bi kakega lepega jutra našli pogorščike namesto opere. Nova električna razsvetljava je stala 800.000 Din. Leta 1928. je tudi zagrebško gledališče moderniziralo svoj oder, letos bodo pa žrtvovali zopet okoli 4 milijone Din za čisto moderno preureditev in spopolnitev odra. Odrska tehnika od leta do leta tako napreduje, da je treba za vsako novo sezono novih naprav, kakor je treba v operi novega repertoarja in novih model. Dunajska opera je dala pred 8 leti za nove odseke tehnike naprave okoli 100 milijonov Din, letos so mi pa pripovedovali, da imajo v načrtu že zopet preureditev in spopolnitev odra. Vidite torej, da sedanja spopolnitev našega odra ni morda kaprica, marveč velika nujnost. Seveda smo izvršili z našimi skromnimi sredstvi le res najpotrebnejša popravila in spopolnitev.

Orkester je bil preglobok, oder je pa premalo globok. Zaradi tega ga bomo poglobili na ta način, da bomo prostor za opero zidali in pokrili in s tem dobili novo zaodrišče. Tudi stene v orkestru bomo preplakali s temnejšo barvo, ker je sedanja svetla barva odbijala luč iz orkestra na oder, kar je zelo nagajalo režiserjem, ko so se trudili za štimunge s pomočjo odseke razsvetljave. Take nedostateke, ki so navidezno malenkost, ni človek pač pogrniti šele s časom.

Glede umetniške osebe bo za našo publiko vesela novica, da smo dobili kot stalnega gosta Marijo Bramen-Labejevo, ki je žela že velike uspehe v Mariboru, Zagrebu in Beogradu. Prvič bo nastopila v operi »Dvojno knji govodstvo«, ki pride na vrsto že v naši letošnji predsezoni med veseljem. Dobili smo tudi novega tenorja Ivana Gorskega, Hrvata, ki je nastopal že v Zagrebu in Banjaluki. S tenorji smo imeli vedno križe in težave. Gostje se je posvetil operi in zaradi pomanjkanja tenorjev smo morali marsikatero opero opustiti. Angažirali smo tudi baritonista Aleksandra Kolajca, ki je lani gostoval v »Faust« in v »Luciji Lamermoor«. Stalen gost bo tudi ga. Ljubica Kavana, ki bo dragocena pridobitev. Seveda nas tudi naši stalni znani gostje ne bodo zapustili, kakor Betetto, Petrovič itd.

Mednarodni ženski kongres v Dubrovniku

V Mednarodni ženski zvezi je včlanjenih nad 40 milijonov žensk

Ljubljana, 31. avgusta. Kakor so listi že poročali, se bo v začetku oktobra vršil v Dubrovniku kongres Mednarodne ženske zveze, v kateri je po svojih državah (narodnih) ženskih zvezah včlanjenih nad 40 milijonov žensk.

Mednarodna ženska zveza je bila ustanovljena v Washingtonu l. 1888. na pobudo žensk iz Amerike in Angije. Njen namen je skupno delo narodnih ženskih zvez posameznih narodov (držav) v svrhu poglobitve dela v socialnem, kulturnem in humanitarnem pravcu in za izboljšanje položaja žensk, zlasti v družabnem oziru. Naloge ženske zveze pa niso omejene na določena področja, marveč rasejo vzhajajo za zahtevam današnjega življenja. Članice MZZ se dajne, bolj kot kdaj prej, spoznavajo kljub raznim oznanjevalcem politične, gospodarske in celo kulturne avtarije — da je razvoju civilizacije tako povezal življenje posameznih narodov, da se morajo vsa važna vprašanja reševati sporazumno.

Že odkar ostanja MZZ, je vesekoli propagirala idejo svetovnega mira in se ne more o njej trdit, da bi bila od kogarkoli inpirirana. Njeno delo visoko čenita Društvo narodov in Mednarodni urad dela. Obe instituciji sta si osvojili že tudi mnogo njenih predlogov glede varstva delovne žene in varstva otrok.

Da se delo zveze lahko vrši sistematično, je razdeljeno na 14 posebnih komisij od katerih so najvažnejše: komisija za mir, za žensko delo in poklice, za tisk, za varstvo otrok, za žensko volilno pravico, za ženin položaj pred zakonom, za vzgojo in pouk, za zdravje in higijeno.

Iz dela zveze je razviden njen program. Kakor vse državne ženske zveze, MZZ verjame in politično nevirna.

Tudi naša JZZ je članica MZZ in njeno delo je organizirano prav tako po komisijah. Najbolj agilna je slovenska sekcija JZZ s svojimi poizmovalno in marljivo predsednico Minko Govekarjevo na čelu. Vsaka državna ženska zveza lahko pošlje na kongres 10 delegatov in 10 namestnic, druge članice društev, včlanjenih v JZZ pa lahko prisostvujejo kot gostje, in to vsem plenarnim sejam kongresa, kakor tudi vsem javnim zborovanjem. Glasovalec smejo samo delegatke. Službeni jezik je francoski, angleški in nemški. Vse udeleženke morajo imeti tzv. kongresno karto, ki služi kot vstopnica za udeležbo na vseh sejah in prireditvah kongresa. Dobila se bo za 12 Din v učiteljski šoli v Dubrovniku, kjer to poslovala pisarna JZZ. Društva naj pošljejo imena in naslove svojih članic, ki se žele udeležiti kongresa, vsaj do 15. septembra na naslov J. ženska zveza, Ljubljana, Staničeva 1. Udeleženke, ki si hočejo zagotoviti stanovanje v Dubrovniku, naj se obrnejo na tamkajšnji »Putnik«, ter pošljejo predplačilo 100 Din najkasneje do 25. sept. Bivanje v hotelih znaša od 60 do 200 Din, dobe se pa tudi samo sobe od 25 do 80 Din, v ožjem domu pa menu za 12 do 15 Din. Na skupnem ležišču pa je 6 do 15 Din od postelje. Voznina je znižana za 50%, torej velja preko Splita 435 Din, preko Sušaka pa 496 Din. Oficielni del kongresa bo trajal od 1. do 6. okt., za delegatke pa od 28. sept. do 9. okt. Kdor želi še kako pojasniti, naj se oglasi 4. septembra med 9. in 12. uro ter pop. med 4. in 6. uro. Članice izven Ljubljane naj pošljejo za 3 Din znak za Glasnik JZZ, kjer dobe vsa navodila.

Mednarodni ženski kongres v Dubrovniku

od 28. sept. do 9. okt. Kdor želi še kako pojasniti, naj se oglasi 4. septembra med 9. in 12. uro ter pop. med 4. in 6. uro. Članice izven Ljubljane naj pošljejo za 3 Din znak za Glasnik JZZ, kjer dobe vsa navodila.

Predsedniške volitve in pižama

7 Ameriki se bje boj za vprašanje, ali se spodobijo nositi ponoči namesto spalne srajce pižamo. To vprašanje je dobilo celo politično obliko, kajti nasprotniki pižame oznanjajo na političnih shodih za predsedniške volitve, da je pižama simbol ženskosti in da takih mož, ki nosijo pižame, nova Amerika ne more potrebovati. Edino ženske lahko nosijo pižame, pravi možki jih pa ne morejo in ne smejo opijte posnemati.

To trdi zlasti glavni volja novega pokreta dr. Davis iz Oklahome City, ki ima mnogo pristašev. Pižamo otepa, sklicujoč se na Napoleona, Washingtona in Lincoln, ki se baie niso nikoli tako ponžili, da bi oblekli ženski del obleke, pa tudi Roosevelt baie ne ve, kaj je pižama. Nasprotniki tega pokreta pa nastopajo s fotografijami, na katerih je prezident Roosevelt v pižami in še tako lepi, da se niti hollywoodski lepotic ne bi bilo treba sramovati. Tako se ustanjavljajo v Ameriki klubi proti pižami in za njo.

Žena ima lahko skrivališče

Znana je galantnost ameriških sodnikov, ki hočejo biti kolikor mogoče popularni. Zeneke se namreč v Ameriki v manjšini in tem bolj začelene. One tudi odločajo o javnem mnenju. V Bostonu pride večina ločitvenih sporov pred sodnika Snydersa, ki pogosto izreče salomonsko razsodbo in vzbuja med poslušalkami silno navdušenje. Nedavno je šlo za ločitev zakona po moževi krivdi. Mož se je bil pregrešil, ker je brskal po ženi ročni torbici. Žena ga je pri tem zasačila in vložila tožbo. Sodnik je vprašal moža, zakaj je stikal po ženi ročni torbici? Mar je imel ženo na sumu, da dobiva ljubavna pisma in jih skriva v ročno torbico? Ali mu je dala povod za tako sumničanje?

Mož, mlad arhitekt, je odgovoril, da je odprl ženo ročno torbico kar tako iz radovednosti. Ležala je na mizi, pa si je mislil: Kaj neki ima žena v nji? In ta misel ga je napotila, da jo je odprl. Sodnik je razsodil, da se mora zakon ločiti po moževi krivdi. Ameriška žena ima po njegovem mnenju pravico do skrivališča, kamor mož nima dostopa, kajti zakonska zveza ne daje možu pravice do vseh ženinih skrivnosti. Poslušalke so seveda navdušeno ploskale sodnika, ki je dobil tudi vse polno pisem svojih oboževalk, ki se mu zahvaljujejo za viteško razsodbo. Popularnost in priljubljenost v ženskem svetu mu je zdaj zagotovljena.

Mož, mlad arhitekt, je odgovoril, da je odprl ženo ročno torbico kar tako iz radovednosti. Ležala je na mizi, pa si je mislil: Kaj neki ima žena v nji? In ta misel ga je napotila, da jo je odprl. Sodnik je razsodil, da se mora zakon ločiti po moževi krivdi. Ameriška žena ima po njegovem mnenju pravico do skrivališča, kamor mož nima dostopa, kajti zakonska zveza ne daje možu pravice do vseh ženinih skrivnosti. Poslušalke so seveda navdušeno ploskale sodnika, ki je dobil tudi vse polno pisem svojih oboževalk, ki se mu zahvaljujejo za viteško razsodbo. Popularnost in priljubljenost v ženskem svetu mu je zdaj zagotovljena.

Gospodarji sedanje Rusije: Kirov in Molotov

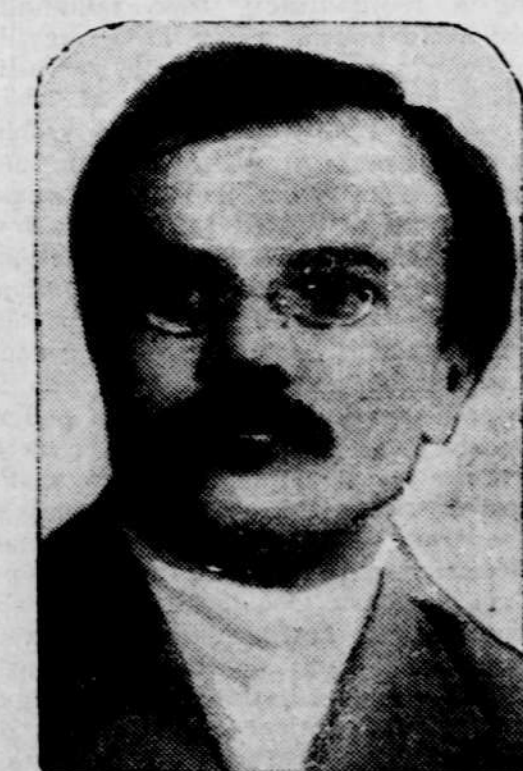
Kakor so nazivali Stalina »Koba«, so klicali pokojnega Kirova »Mironyč«. In tako dolgo so vsi razen dobro poučenih videli v njem samo Mironiča, dokler ga ni bivši član GPU v Smolnem ustrelil. Potem se je pa naenkrat zvedelo, da je bil ustrelen mož, ki je bil po Leninovi smrti mozeg komunistične stranke in države. Izven meja Rusije ga sploh nihče ni poznal. Rusi so ga poznali samo kot predsednika leningrajskega sovjeta. Kirov je sicer že mrtve in strogo vzeto bi ne mogli govoriti o njem v zvezi z gospodarji sedanje Rusije, toda baš zdaj je znova stopilo v ospredje njegovo ime, saj je dal atentat nanj neposredni povod Stalinu, da je temeljito obratnil z opozicijo.

Sergej Mironovič Kirov je bil plečat mož nizke postave, nelepega obraza, majhnih oči, po potezah in obliki glave je podoben Leninu, samo da ni nosil bradice. Tudi govoril je tako nekako kakor Lenin. Govornik je bil sijajen znal je potegniti množice za seboj, le Leninova ironija mu je manjkala. Znal je pa na posvetovanjih prepričati in priporočiti za svoj načrt tudi izključne politike, ki so prišli na seje s svojimi načrti. V zadnjih treh letih Stalin ni storil nič pomembnejšega, ne da bi se prej posvetoval s Kirovim. Samo ožek krog ljudi je vedel, da ga je Stalin izbral za svojega naslednika. To je bil zares najpomembnejši boljševik, kajti poleg svoje širokopolnosti, je imel še stalnovo energijo.

O njem so pripovedovali vojaki, ki so preživeli z njim v meščanski vojni pohod čez gore v srednji Aziji (Turkistan): »Ko je prišel, se nam je zdelo čudno, da si upa z nami na to pot. Takrat je bil še suh, slaboten, podoben soljarju. Toda bil je vedno sprejati, konj pod njim je klecal, on pa je neprestano gledal na zemljevid, dočim mi od utrujenosti nismo mogli odpreti oči. — Nekoč je bilo gotovo: Če bi Stalin odšel iz političnega življenja ali umrl, bi bil njegov naslednik Kirov. Kdo bi zdaj stopil na to mesto, je težko uganiti. Morda Molotov.

Zakaj so drugi komisarji znani tudi po očetovem imenu — Stalin je Visarionovič, Kirov je bil Mironovič, Kaganovič je Mojsejevič — toda Molotov je samo Vjačeslav.

him na vse, kar je v zvezi z njim. Da, pozabiti, to je moja najbolj vroča želja. Vi ste mi pa storili slabo uslugo, ko ste jeli govoriti o njem.

— In vendar bom govoril o njem, — je odgovoril Lechaute pogumno, — potem mi pa pokažite vrata, če hočete. Vem, Terezija bolj kakor vsi drugi, koliko ste pretrpeli in da se po vsej pravici jezite. So pa v življenju trenutki, ko mora pokazati tudi gneva polno srce velikodušnost.

— Kakšni trenutki? — je vprašala Terezija nestrpno.

— So primeri, ko zadene grešnika kruta kazen, da zasluži sočutje onih, ki jim je prizadejal mnogo hudega.

Misleč, da ima Lechaute v mislih nezvestobo Jakobove ljubice, je pripomnila pikro:

— Prav se mu godi, če tudi njega kaj boli.

— Trdosrčni ste, Terezija. Ah, če bi šlo samo za duševne muke, bi dejal: Prav se mu godi, kar naj dela pokoro za svoje grehe, da se bo pobojšal. Toda njegova bolezen je še bolj neizprosna, kakor vi.

Mlada žena se je premagovala, da bi ne pokazala, kako so jo pretresle te besede, toda ustnice so ji kljub temu zadržale in Lechaute je to opazil.

— Pripeljal sem ga skoraj v brezup-

— se ne da utemeljiti. Toda tako je. Sicer je pa to stranska podrobnost. Molotov je predsednik sovjeta komisarjev, to je nekakšen ministriki predsednik, debelhaast mož okroglega obraza, z naočniki, spominjajoč na profesorja. V tem debelem obrazu se vedno svetijo žive, dobrodušne oči in mož se vedno smehlja. Hodi v civilni obleki, na glavi ima potlačeno sivo čepico, da je podoben očencu iz starega milina. To je njegova koncesija proletarskemu oblačenju, kajti sicer ne nosi niti ruske jopice, temveč bel ovratnik in kravato. Molotov je psevdonim, njegovo pravo ime je Skriabin. Nosi vedno aktorko, toda nikoli ne vzame ničesar iz nje. Govornik je slab, tudi debater ni. Posega pa med razpravo v stvari, ki jih ne razume, kar se pa jemlje kot dokaz, da se za stvar zanima.

Zadnje čase se je s Stalinom zelo zblizal in baje tudi spoprijateljil. Zelo živo se zanima za zunanjo politiko in je iskren prijatelj Čehoslovakov. Bil je zelo vesel, ko je mogel v Moskvi pozdraviti dr. Beneša. Priporočal je, naj prihaja več sovjetskih ljudi na Čehoslovako, da bi se kaj naučili. O njem in o Vorosilovu govore emigranti v Kominterni s poštovanjem, da sta pan-slavisti. Ljudje vedo o njem malo, zagonek jim je. Pač so pa menda po nešteti fotografijah prepričani, da je to dober človek in sprejeli so ga za kandidata. In vendar je Kaganovič zgradil podzemno železnico. Ordžonikidze je izgradil industrijo, dočim Molotov... Kaj je storil Molotov? In vendar je bolj priljubljen kot prva dva. — On namreč vzbuja zaupanje.

Klinika za samomorilce

Epidemija samomorov na Japonskem se je tako močno razširila, da je bila tokratna mestna občina prisiljena ustanoviti posebno kliniko za samomorilce. Seveda niso te svojevrstne klinike je dr. Rinscoe Kobajasi, znan kot strokovnjak na polju psihologije samomorilcev, zlasti obupancev, ki gredo v smrt zaradi neurene ljubavi. Glavna naloga klinike je pomiriti obupance in odvrtiti jih od samomora. Razen tega vodi dr. Kobajasi tečaj za lektorje, ki bodo začeli široko propagando proti samomoru.

V okviru borbe proti samomoru je predpovedan dostop na otok Oshima, kjer je vulkan Nigara Jama, kamor skoči vsako leto več sto zaljubljenih parov. V Tokiju je priljubljen kraj samomorilcev streha najvišjega poslopja Giusa, odkoder je skočilo leta 1932 v samomorilnem namenu 25 moških in 14 žensk, naslednje leto pa 35 moških in 18 deklet. Zdj strah, da poslopje policijska straža, streha je pa ograjena z visoko mrežo.

Radioprogram

Torek, 1. septembra
10: Prenos otvoritve jezenskega velosaj na v Ljubljani. Nalo prenos koncerta vojaške godbe. — 12: Koronice slavnih skladateljev (plošče). — 12.45: Poročila, vremenska napoved. — 13: Napoved časa, sporod, obvestila. — 13.15: Koncert slovenske glasbe (radijski orkester). — 14: Vreme, borzni tečaj. — 15: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, sporod, obvestila. — 15.30: Nac. ura. — 15.50: Veseli domači napisi (plošče). — 16.10: Pravna ura: Bistvo in pomen dednega prava (g. dr. Val. Bidovec). — 16.30: a zabavo in kratke čas skrbijo v pastrem sporodu kvartet Stritar. Jolek in Jolek, g. prof. Marjan Lipovšek, radijski jazz in plošče. — 22: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, sporod. — 22.30: Radijski orkester.

Sreda, 2. septembra
12: Zvečki z Balkana (plošče). — 12.45: Poročila, vremenska napoved. — 13: Napoved časa, sporod, obvestila. — 13.15: Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče po željah). — 14: Vremensko poročilo, borzni tečaj. — 15: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, sporod, obvestila. — 15.30: Nac. ura. — 15.50: Mladinska ura: Reportaža z živalske razstave na velesejmu. (Vodi g. ing. Muck). — 20.10: Otroci otrokom (recitacije in pesmi). — 20.30: Koncert Slov. vokalnega kvinteta. — 21.15: Koncert radijskega orkestra. — 22: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, sporod. — 22.30: Koncert radijskega orkestra: Za kratke čas.

André Theuriot:

76

Nevarna lepota

Roman

— Hm. — je odgovoril zdravnik. — primeri ozdravljenja so zelo redki... In lahko se zgodi, da nastopi nenadna smrt med napadom.

— To je izključeno! Saj vendar ne boste pustili kot psa umreti tako odličnega umetnika. Gotovo se bo našlo zdravilo in vi kot sloveči zdravnik ga boste že našli.

— Čudežev ne delamo, dragi gospod. Predpišem mu lečenje z morijem, ki često pomaga. Ker je bolnik še mlad, upam, da se bo posrečilo oddaljiti usodno odločitev. Treba bo pa paziti na strogo higijeno, bolnik mora imeti popoln mir in dobro postrežbo.

— Vidim, da se ne moremo dovoliti zanesti na Kristino, gospa Moretova je pa že prestara in bi ne prenesla takega napora. Edina, ki bi lahko naredila ta čudež, je mlada gospa Moretova. Saj je tu, kaj ne?

— Poiščem jo, ko se razideva.

— Ali mislite, da se bo vrnila k svojemu možu?

— Upam... Jakob je sicer hudo grešil, toda Terezija ima dobro srce in mu bo vse odpustila... Če je le kaj upanja na ozdravljenje, ga bo Terezija izlečila. Prišla sta do kočije in zdravnik je sedel v njo.

— Zbogom!! — je zaklical slikarju in pogledal na uro... Požuriti se moram v Latrency, da ne zamudim vlaka... Zanašam se na vas. Treba je v prvi vrsti preprečiti nove napade. Če bo nujna potreba, mi pa brzojavite...

Kočijaž je pogljal in kočija je oddrjala proti Arcu. Ko je izginila v oblakih prahu, si je Lechaute oddahnil, potem je pa odšel čez most in po ozki stezi ob reki Anjou proti Priureu.

Drselo mu je na vlažni, s travo porasčeni stezi. Zrnil se je in mislil na Terezijo. V kakšnem stanju jo najde in kaj ji poreče, da jo oregovori k povratku? Odkar se je bil Jakob vrnil v Rochetaillat, ni niti z besedico omenil svoje žene. Če mu je le malo odleglo, je govoril samo o Nizzi ali o svojem slikarstvu. Lechaute se pa ni čutil upravičenega predlagati mu, naj se pobota z ženo. Terezija bi bila gotovo odločno odklonila vsak tak predlog. Toda zdaj je bil prepričan, da bi mogla samo

Terezija prisotnost blagodejno vplivati na bolnika.

Čez dobre četr ure je prispel v Priureu. Kuhinjska vrata so bila odprta in Lechaute je vstopil. Njegovi koraki so vzbudili pozornost ženske, sedeče v kotu. Zdrnila se je in vsala. Lechaute je takoj spoznal Terezijo.

Na sebi je imela temno obleko, da se je še bolj odražala njena bledost in otožni pogled njenih velikih oči z modrimi kolobarji. Takoj je spoznal Lechaute in mu podala roko.

— Dober dan, Terezija, — je dejal Lechaute vidno ganjen, — vesel me, da vas zopet vidim.

— Mene tudi, da vas morem zopet sprejeti v Priureu, — je odgovorila s prisiljenim nasmehom. — Ste že dolgo v našem kraju?

— Sele pet dni... Globoko si je oddahnil in pripomnil: Terezija nistem prispel sam... Jakob je tudi tu.

Komaj je izpregovoril te besede, ga je mlada žena z odločno kretnjo prekinila.

— Nehajte, gospod Lechaute! Oseba, o kateri hočete govoriti, mi je postala povsem tuja. Prepovedal sem izgovarjati tu njegovo ime in nehala sem občasno z vsemi onimi, ki bi mi mogli priklicati v spomin tega človeka. Moja edina želja je, da čim prej pozabim

him na vse, kar je v zvezi z njim. Da, pozabiti, to je moja najbolj vroča želja. Vi ste mi pa storili slabo uslugo, ko ste jeli govoriti o njem.

— In vendar bom govoril o njem, — je odgovoril Lechaute pogumno, — potem mi pa pokažite vrata, če hočete. Vem, Terezija bolj kakor vsi drugi, koliko ste pretrpeli in da se po vsej pravici jezite. So pa v življenju trenutki, ko mora pokazati tudi gneva polno srce velikodušnost.

— Kakšni trenutki? — je vprašala Terezija nestrpno.

— So primeri, ko zadene grešnika kruta kazen, da zasluži sočutje onih, ki jim je prizadejal mnogo hudega.

Misleč, da ima Lechaute v mislih nezvestobo Jakobove ljubice, je pripomnila pikro:

— Prav se mu godi, če tudi njega kaj boli.

— Trdosrčni ste, Terezija. Ah, če bi šlo samo za duševne muke, bi dejal: Prav se mu godi, kar naj dela pokoro za svoje grehe, da se bo pobojšal. Toda njegova bolezen je še bolj neizprosna, kakor vi.

Mlada žena se je premagovala, da bi ne pokazala, kako so jo pretresle te besede, toda ustnice so ji kljub temu zadržale in Lechaute je to opazil.

— Pripeljal sem ga skoraj v brezup-

nem stanju. Slab je kakor torok in suh, da ga človek težko spozna. Doktor Langlois je pravkar odšel od njega in dejal, da ima pljučnico in da bi ga mogla rešiti samo skrbna nega. Gre za njegovo rešitev in samo vi bi mogli napraviti z njim ta čudež. Saj vendar ne bomo pustili umreti avtorja »Kosci ovs« se vračajo kot navadnega človeka.

— Oprostite, — je zašepetala, — ne morem vam... takoj odgovoriti. Bojim se, da presega vaša zahteva moje moči. Sama moram razmišljati o tem, kaj naj storim. Oprostite mi.

Odšla je in se zaklenila v svojo sobo. Tudi Lechaute je odšel. Ni si bil še na jasnem, kakšen uspeh bo dosegel njegovo posredovanje, vendar je pa že tla v njem iskra upanja.

— Poznam Terezijo in vem, da se bo dala omehčati. Prepričan sem, da pride k Jakobu.

Pomrjen se je vrnil k Moretovim in staro gospo je našel v kuhinji pri delu. Uboga žena se po zdravnikovem odhodu še ni pomirila. Sedela je nad debelo knjigo in željno listala po nji.

— Ah, gospod Lechaute, nestrpno sem vas pričakovala. Spremliti ste zdravnika in gotovo je vam povedal, kako je z mojim snom. Ali res upa, da ga bo izlečil?